

novice

GLASILO OK SZDL KOČEVJE

Letnik VI, št. 7

Torek, 26. septembra 1989

»Kruha in iger...«

Poletje, čas dopustov, sprostitve, toplih sončnih dni in nabiranje novih moči za delo je za nami. Pripravljani smo na nove vsakodnevne delovne napore, skrbi, iskanja, hotenja in upanja.

Upanja, da bo jutri boljše kot je danes. Ali bo res?

Razmišljam kot dolgoletni občan občine Kočevje in si priključim v spomin življenje bližnje preteklosti, ko je bila občina Kočevje gospodarsko uspešna. Občani smo bili zadovoljni, gradili smo hiše, kupovali stanovanja in sploh živeli človeka dostojno življenje. Pa ni bilo dolgo tako. Uspavani z uspehom smo pozabili na iskanje novih razvojnih poti in možnosti, zato so se nam pojavile težave, ki smo jih razrešili z začasnimi ukrepi. Občina Kočevje se je po uspešnosti med slovenskimi občinami leto za leto pomikala po lestvici navzdol, saj se težave v gospodarstvu širijo kot požar. Občani to občutimo na osebnih dohodkih in pri ostalih dobrinah. V slabo tolažbo nam je, da se to dogaja tudi drugim, zato smo še vedno neodločni, da bi storili kaj več. Pač, naročimo in dobimo študijo »Revitalizacija občine Kočevje«. Strokovni sodelavci, ki so študijo pripravili, nas brez milosti seznanjajo kako slabo stanje je pri nas in nakazujejo možne rešitve. Letih se pristojni subjekti sramežljivo lotevajo, občani pa to občutimo skozi večjo in pestrejšo ponudbo storitev drobnega gospodarstva. Ponujene možnosti izkoristijo tudi gostinci, ki so nekoliko bolj kot pretekla leta razgibali zabavno življenje občanov v preteklih mesecih. To nam pomaga toliko, da za kratek čas pozabimo na ukrepe

družbenega varstva, ki so uvedeni v nekaterih delovnih organizacijah in na vse druge težave, ki nas neusmiljeno pestijo.

Toda, jesen je tu, čas dopustov in iger je za nami, pred nami pa nujna pot iskanja najboljših možnih rešitev za nako-pičene probleme. Teh je veliko in jih občutimo na vsakem koraku. Predvsem težave v gospodarstvu se čutijo v vseh porah našega življenja in dela. Osebnih dohodki so nizki, povečuje se število prošelj za socialno pomoč, zaposlovanje se je popolnoma ustavilo, povečuje se število mladih iskalcev zaposlitve. V delovnih organizacijah se razmišlja o tehnološkem višku zaposlenih, v družbenih službah pa se ne čuti te potrebe.

Razmišljanja o reorganizaciji samoupravnih interesnih skupnosti so počasna in neučinkovita, prispevne stopnje pa smo zopet povečali.

Takšna je sedanost našega trenutka, ki jo bomo obeležili tudi ob praznovanju našega občinskega praznika — 3. oktobra. Težko bi jo opisali drugače, saj bi vsako olepšanje pomenilo, da lažemo sami sebi. Pravo videnje sedanjega trenutka pa istočasno pomeni tudi upanje na bolje in prav je tako, da upamo, le tisto pravo pot ustvarjalnosti in dela moramo ubrati. Zadovoljstvo nas občanov bo zagotovo primerno, če bo dovolj »kruha in iger«.

Anica Kosten

Ob petem letu izhajanja Kočevskih novic

Narava dela naše družbeno-politične skupnosti načeloma zahteva javnost dela. V prizadevanju, da bi to zahtevo uresničili tudi v naši občini, so se organi Občinske konference SZDL pred petimi leti odločili izdajati občinsko glasilo Kočevske novice. Prva številka je izšla ob občinskem prazniku 1984. leta. Petletno izdajanje lokalnega glasila je priložnost, da se ozremo na delovanje v preteklosti in da razmislimo, kako izboljšati njegovo vsebino. V uredništvu se zavedamo, da sami vsega ne zmoremo in zato ob tem jubileju vabimo občane, da še bolj tesno sodelujejo z glasilom; tudi tiste, ki imajo različne poglede.

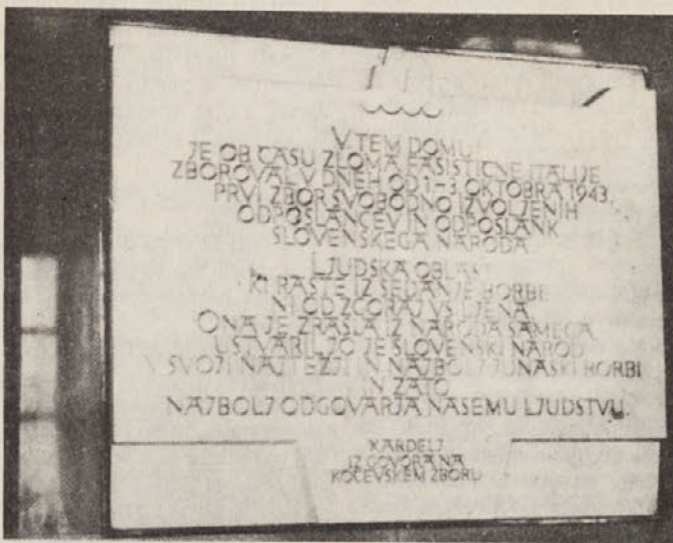
Vsebinsko je bilo glasilo usmerjeno v obravnavo krajevnih in občinskih problemov. Objavljeni so bili številni sestavki iz delovnih organizacij in ostalih delovnih skupnosti. Objav

ljeni so bili prispevki o tem, kako občani živijo, kaj pričakujejo in kaj zahtevajo. Posebna skrb je bila posvečena športu in predstavitvi spomenikov NOB. Skratka, vsa prizadevanja so bila usmerjena v to, da bi bilo glasilo pestro in čim bolj zanimivo. Po načinu izražanja so vsi prispevki delovali umirjujoče z upi v prihodnost, v katerih so bila stališča primerno kritična brez nepotrebne hrupnosti.

Informativno bogatih Kočevskih novic ne bi bilo brez neutrudnega dela članov uredništva, kakor tudi številnih zunanjih sodelavcev, ki so kljub simboličnim nagradam, pogostokrat pa brezplačno, s strokovnim pristopom prispevali k boljšemu informiranju občanov.

Vsem, ki so v teh petih letih prispevali, da je letno izšlo deset števil glasila, se ob tem jubileju zahvaljujemo.

V. D.

**Vsem delovnim ljudem in občanom
čestitamo
ob občinskem prazniku**

DPO, SO in uredništvo

Aktualno razmišljanje

Tako kot vse, kot voda in zemlja, kot mladost in starost, se spreminja tudi naša revolucija. Pomen njenih izrednih dejanj se odmika, marsikaj se spreminja v ep in pravljico. Predvsem zaradi enkratnosti teh dejanj, ki so se v kasnejših letih izrodila v praktičnih izvedbah, tako, da niso več podobna osnovnim, v revoluciji in s krvjo pridobljenim ter začrtanim idealom. Kaj so AVNOJSKA NAČELA? Ali so samo gola črka na papirju ali pa tudi demokratična metoda ustvarjanja AVNOJ-a, ki je zagotavljala rast Jugoslavije od opredelitev njenih narodov in narodnosti navzgor. Ali drugače! Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda je ustvarjal AVNOJ in ne obratno. Kako naj potem raste slovenska ustava?

Prenehanje strankarskih razprtij je pogojevala narodno-osvobodilna borba kot konkretna naloga, kjer so se razprtije morale nehati, če smo hoteli osvoboditev. Ali nam današnja kriza ne pomeni tudi dovolj veliko nalogo, tolikšno, da nam ne bi bilo potrebno strankarsko in frakcijsko obnašanje. Potreben nam je

vsak človek, ki je notranje prizadet in zavzet, ne pa formalisti. Človek, ki se izkaže z delom, ne samo s svojimi besedami.

Popolnoma jasno je, da novi časi prinašajo tudi nove ljudi, nove ideje, nova spoznanja. Zgodovini revolucije ni treba samo očitati, naj bo dragocena izkušnja mlajšim rodovom. Res je, da naša prihodnost, prihodnost delavca samoupravljalca ni enaka podobi, ki jo je simboliziral Cankar ali kot jo je opisal kočevski zbor in odpor proti centraliziranemu informbiroju, ni enaka podobi iz partizanov, koncentracijskih taborišč... Je in bo pa taka, kot si jo ustvarja slovensko ljudstvo samo s svojim delom in pohajkovanjem, z dobičkom in izgubami, z razumom in neumnostjo, ljubeznijo in sovraštvom, enotnostjo in razdrobljenostjo, znanjem in neznanjem, veseljem in žalostjo, treznostjo in pijančevanjem, zaslepljenostjo in vizionarstvom, ustvarjanjem in besedičenjem, odpravljanjem napak in kritiziranjem,...

(p. š.)

Predsedstvo skupnosti borcev Kočevskega odreda je ocenilo minulo delo

Člani predsedstva skupnosti borcev Kočevskega odreda in tisti, ki so sodelovali pri izvedbi proslave 4. julija letos v Štalcerjih, so ocenili dose-

danje delo odbora in članov te skupine. Ugotovili so, da so vložili mnogo navora, da je ta proslava, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik

Prireditve ob prazniku občine

Ponedeljek, 18. 9.—6. 10. 1989

Razstava ob 100-letnici načrtnega varovanja pragozdov na Slovenskem (Likovni salon)

Sobota, 23. septembra 1989 ob 15. uri
Odbojarski turnir »Medo« (v Gaju)Sreda, 27. septembra—1. oktobra 1989
Občinsko prvenstvo v tenisu (v Gaju)Četrtek, 28. septembra 1989 ob 15. uri
Odrpito prvenstvo Kočevja z MK pištolo (na strelišču)Petek, 29. septembra 1989 ob 16. uri
Tek po ulicah KočevjaSobota, 30. septembra 1989
ob 17. uri — Srečanje športnikov Doline pri Trstu in Kočevja v odbojki in košarki (telovadnica pri bazenu)

ob 18. uri — Koncert partizanskega moškega pevskega zbora iz Trsta (Šeškov dom)

Nedelja, 1. oktobra 1989

ob 9. uri — Šahovski turnir za pionirje (restavracija NAMA)

ob 9.30 uri — Hitropotezni turnir posameznikov v šahu (Hotel Pugled)

ob 14. uri — Turnir v karateju (Dom telesne kulture)

Ponedeljek, 2. oktobra 1989

Odrpiti dan »Melamina« in otvoritev ekološkega laboratorija v Melaminu (od 7. do 17. ure)

ob 12. uri — Otvoritev vodovoda v Koprivniku

Torek, 3. oktobra 1989

ob 12. uri — Otvoritev MELES (GG) in kotlovnice LIK v Podpreski

ob 18. uri — Proslava v počastitev praznika občine Kočevje in 35-letnice MELAMIN Kočevje (Šeškov dom). Slavnostni govornik bo predsednik Skupščine SRS Miran POTRČ

Sreda, 4. oktobra 1989

ob 16. uri — Rokometni turnir — ženske (v Gaju)

Petek, 6. oktobra 1989

ob 16. uri — nogometno srečanje
Zlata selekcija : Košarkarski klub Kočevje (stadion v Gaju)

Sobota, 7. oktobra 1989

ob 9. uri — Turnir v kegljanju društev invalidov občin Domžale, Rijeka, Ribnica, Grosuplje in Kočevje (v Gaju)

Petek, 13. oktobra 1989

ob 18. uri — Otvoritev pregledne razstave Franceta Smoleta »Hodil po zemlji sem naši«

VABLJENI!

Predsedstva SR Slovenije tov. Janez Stanovnik, tako lepo uspela. Sklenili so, da bo monografija o tej partizanski enoti izšla ob 50-letnici ustanovitve odreda, tj. leta 1992. Precej gradiva je že zbranega, kar je za sluga zgodovinarja Zdravka Trohe iz Ljubljane. Pohvalno so se izrazili o 70 delovnih skupnosti in posameznikih, ki so dali svoje prispevke, da se je ta proslava v Štalcerjih izvedla in da se je zbralo nekaj denarja, ki ga bodo namenili za izdajo monografije.

V. D.

Iz vsebine

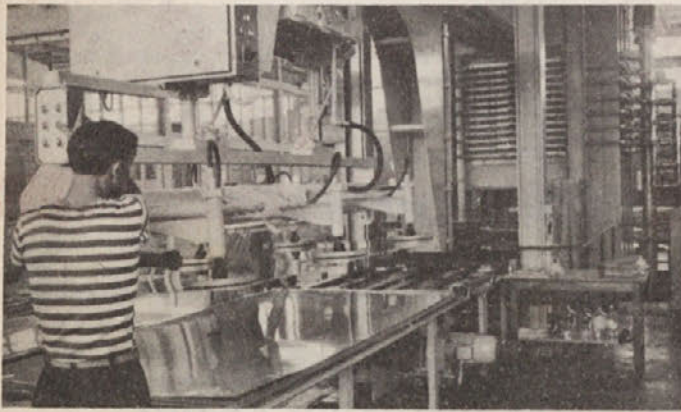
35 let MELAMINA (str. 4)

Programske enote v ITASU (str. 4)

20 let NAME (str. 5)

Tekmovanja v naslednji sezoni (str. 7)

Predsedstvo občinskega sindikata o gospodarjenju

Na zadnji seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so osrednjost pozornost namenili gospodarjenju. Ne toliko šestmesečnim rezultatom, saj so ti že preteklost in tu se nič ne da več spremeniti, pač pa tekočim problemom. Teh v občini ne manjka. V Kočevju skorajda ni podjetja, kjer ne bi imeli težav pri poslovanju. Nekonkurenčnost s cenami, veliki vhodni stroški, zastarela in skoraj odpisana strojna oprema, presežki delavcev, vedno večje izgube, so problemi, ki tarejo naše organizacije.

Kje je glavni vzrok niso rekli, so pa ugotovili, da podjetja niso sposobna poslovati v pogojih

tržnega gospodarstva. To rezultati brez dvoma tudi kažejo. V podjetjih manjka sposobnih ljudi za nove programe in hitrejšo prilagajanje spremenjenim zahtevam poslovanja.

Spregovorili pa so tudi o osebnih dohodkih. Le-ti so, razen v Melaminu, GG, Avto Kočevju in Opremi nasploh zelo nizki. Za marsikoga v Kočevju je že ogroženo normalno življenje, zato se tudi vedno več ljudi obrača po pomoč na občinski sindikat. Tokrat pa seveda nismo uspeli dobiti podatkov, kakšni so osebni dohodki v družbenih dejavnostih in upravi, ker ti menda še niso bili zbrani. M. D.

Študentski servis '89

Da lahko komentiramo letošnja dela in plačila prek študentskega servisa (ŠS), si moramo najprej osvežiti spomin, kaj in zakaj je sploh študentski servis. ŠS organizira na ravni republike UK ZSMS in je bil prvotno namenjen le študentom v univerzitetnih središčih (Ljubljana, Maribor). Bil je zelo uspešen, zato je razširil delovanje še na srednješolce. UK ZSMS je prek OK ZSMS odprla enote ŠS po celi Sloveniji.

In sedaj preidimo na ŠS '89 v Kočevju. Kljub izjemno velikemu zanimanju, nismo do konca počitnic dobili niti enega uradnega obvestila o potrebah za delo v času dopustov. Nekaj smo jih dobili šele po posredovanju IS SO Kočevje. Večini študentom in dijakom pa smo priporočili, naj si sami najdejo delo (prek staršev ali kako drugače).

Še večje razočaranje pa je bilo ob plačilih, ko so podjetja izplačevala honorarje pod dogovorjenim zneskom (minimalno 15.000 din na uro) za poštna dela v proizvodnji, ki se jih večina delavcev izogiba, ali pa so za enako delo precej bolje plačani.

Pri tem imam občutek, da hočemo naše mlade upe že v naprej navaditi na nizke dohodke, neposlovnost in brezbriznost do prihodnosti.

Ne čudimo se torej begu mladih strokovnjakov iz naše občine, ko dobijo že ob prvem stiku z zaposlitvijo (tudi prek

ŠS) slabe vtise o kočevskih podjetjih, s tem pa tudi o celi občini.

Že od začetka je bil glavni namen ŠS le eden, in sicer omogočiti študentom in dijakom primeren zaslužek ob študiju ali med počitnicami in jim tako olajšati preživljanje, kajti od mizernih stipendij se ne da živeti, kaj si šele kaj privoščiti (novo obleko, čevlje, knjige...).

Konzervativni malomeščani bodo rekli:

»Zakaj bi si pa dijak ali študent moral vse to privoščiti, če si jaz ne morem oziroma si nisem mogel?«

Ravno tu je iskrica, ki nam vsem greni življenje. Ta dijak ali študent bo morda nekoč inženir ali zdravnik, ki bo lahko marsikaj naredil za nas. Morda pa to ne bo, ker si študija ne bo mogel privoščiti ali pa bo zaradi slabih izkušenj s podjetjem, ki ga stipendira ali v katerem je delal prek ŠS, šel drugam.

Anton Colnar

O nevarnih odpadkih

Republiški sekretariat za notranje zadeve je na delegatsko vprašanje o hranjenju nevarnih snovi na območju Kočevske Reke poslal naslednji odgovor:

V zvezi z vašim dopisom z dne 22/6-1989 vam sporočamo, da se na območju Kočevske Reke, kot tudi na ostalem zaprtem območju, ne odlagajo in ne skladiščijo nevarni odpadki (radiološki, kemični itd.).

Z dokazili ustreznih institucij, kot so Zavod SR Slovenije za varstvo pri delu, Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo in Kemijski inštitut Boris Kidrič trenutno ne razpolagamo, ker je za raziskave zraka, zemlje, vode, rastlin in mesa potreben čas. Z rezul-

tati analiz vas bomo seznanili, ko jih dobimo.

Glede »dovoza sumljivih tvorov na Kočevsko« vas obveščamo, da se prevaža samo različen material, potreben za vsakdanje delo in življenje. V mesecu juniju so tovarnjaki prevažali opremo enot Teritorialne obrambe za izvajanje vojaške vaje v rajonu Svetlega potoka. Ker poteka skozi zaprto območje cesta Ljubljana—Kočevje—Brod na Kolpi z vsem prometom na njej, se del motornih vozil tudi ne zaustavlja in ne raztovarja na zaprtem območju.

Republiški sekretar
Tomaž Ertl l.r.

Tresenje tal na območju občine Kočevje

Geološko poročilo močnega tresljaja na območju mesta Kočevje, ki ga je obdelal dr. Mihael Ribičič

Po naročilu Oddelka za ljudsko obrambo, je Geološki zavod Ljubljana, TOZD Geologija, geotehnika in geofizika 30. 8. 1989 obiskal Kočevje, da se definira vzrok močnega tresljaja, ki je bil v soboto 26. 8. 1989 ob 13.20 uri. Po podatkih Astronomskega observatorija, je ocena jakosti tresljaja med IV. in V. stopnjo MCS. Tresenje je bilo izredno kratko. Večina ljudi je to občutilo kot enkratno intenzivno in nenaden, le sekundo ali dve trajajoč tresljaj. Predhodnih znakov (bobnenja, grmenja) ni bilo.

Poškodbe na objektu so bile do sedaj ugotovljene le v Klinji vasi.

Po dolžini je območje, kjer je bil tresljaj registriran, dolgo ca. 8 km, širina pa je neopredeljena, vendar vsekakor večja od 3,5 km.

Vzroki nastanka tresljaja: Hipotetično lahko postavimo naslednje možne vzroke nastanka:

a) Stebni udar v opuščenem rudniku premoga Kočevje

Po končanju del in zaprtju rudnika premoga Kočevje so bili vsi jamski prostori poplavljeni. Odkopavanje je povzročilo, da so se v neodkopanih območjih ob robovih odkopanih etaž akumulirale dodatne napetosti. Pod vplivom vode se na teh območjih

strižne trdnosti kamenin zmanjšujejo dokler ni presežena njihova trdnost. V takem primeru lahko pride do nenadne porušitve, ki povzroči tudi seizmični tresljaj v okolici. Da bi ugotovili, če je možen povzročitelj registriranega tresljaja opisani pojav, je Geološki zavod pregledal dokumentacijo rudnika. Pregled dokumentacije je pokazal, da so terciarne kamene, ki grade kravnino odkopanega premoga nizkih geomehanskih lastnosti in da so bile dimenzije odkopanih etaž sorazmerno majhne. Iz tega je razvidno, da sprostitve napetosti ne bi mogla povzročiti tako močnega tresljaja, kot je bil 26. 8. 1989, verjetno bi lahko nastali le zelo šibki tresljaji, ki bi se lahko čutili le v neposredni bližini rudnika.

b) Kraški podzemni podar jame večje dimenzije

Večino območja okolice mesta Kočevje (razen terciarne premogovniške kadunje) gradijo apnenici, ki so močno zakrāseli s številnimi značilnimi kraškimi pojavi, vrtačami, jamami itd. Nenadna porušitev stropa velike podzemne kraške jame bi lahko povzročila potres. Ti pojavi so zelo redki, poleg tega pa je bil tresljaj tako močan, da bi se moral porušiti zelo velik podzemni prostor. Zaradi tega

Po poročilu Geološkega zavoda Ljubljana
Oddelka za ljudsko obrambo

Občinska organizacija ZKS Kočevje v pripravah na programsko volilno sejo

Ena od aktivnosti občinske organizacije Zveze komunistov v pripravah na 11. kongres ZK Slovenije in 14. (izredni) kongres ZK Jugoslavije so tudi programsko volilne seje osnovnih kot tudi občinskih organizacij zveze komunistov.

Seje so priložnost za temeljito oceno razmer v okolju kjer ZK deluje s poudarkom na oceni aktivnosti te organizacije pri izpolnjevanju zastavljenega programa in njenega prispevka pri razreševanju družbenih problemov. Seveda je potrebno spregovoriti tudi o programski usmeritvi za delo v prihodnje in

izvoliti tako organe kot tudi nosilce najodgovornejših funkcij v osnovnih in občinski organizaciji zveze komunistov.

Navedene aktivnosti potekajo po rokovniku, ki smo ga zastavili v spomladanskem obdobju. Tako so do sedaj v večini že opravljene programsko volilne seje v osnovnih organizacijah, kjer je potekalo tudi evidentiranje in sedaj opredeljevanje do predlaganih možnih kandidatov za člane organov in nosilce najodgovornejših funkcij v občinski organizaciji zveze komunistov. V postopku kadrovanja so bile upošteevane vse statutarne določbe o trajanju mandata, združljivosti oz. nezdružljivosti funkcij kot tudi načela in merila za kadrovanje v zvezi komunistov. Tako so za nosilce najodgovornejših funkcij predlagani Ladislav Lenassi iz OO ZK Komunala za predsednika, sekretarja, ki funkcije opravlja profesionalno pa bomo volili med dvema kandidatom in sicer Dušanom Zamido iz OO ZK Šeškov teren ter Janezom Pezdircem iz OO ZK Trikon. To pomeni, da je kandidatna lista za sekretarje odprta, odprte pa so tudi liste za organe občinske organizacije ZK tako za občinski komite, tovariško razsodišče, statutarno komisijo, nadzorno komisijo kot tudi za predsedstvo.

Volitve nosilcev funkcij in organov kot oceno dela v preteklosti bomo opravili na programsko volilni seji, ki bo predvidoma 23. oktobra 1989. Na seji bomo sprejeli tudi programsko usmeritev ter prav tako z odprtih list izvolili tri delegate za 11. kongres ZK Slovenije in enega delegata za 14. (izredni) kongres ZK Jugoslavije.

Tanja Svetličič

Kratke novice

8. septembra letos je pričel veljati nov družbeni dogovor o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji. Med ostalimi podpisniki tega dogovora je tudi Izvršni svet Skupščine občine Kočevje. Nov dogovor je bilo potrebno sprejeti zaradi letošnjih številnih neurij, ki so v manj razvitih območjih naše republike ogrožala ljudi. Prejšnji takšen dogovor je bil sprejet v letu 1975 in je prenehal veljati. Skupščina občine Kočevje ima v odboru udeležencev eno delegatsko mesto skupaj z občinami Domžale, Grosuplje, Kamnik, Litija, Logatec, Ribnica in Vrhnika. (V. D.)

S 1. avgustom so se povisale stanarine za 35,9%, kar predstavlja realno rast stanarin za 5%. S 1. septembrom pa so stanarine višje za 40,4% pri čemer je upoštevana 7-odstotna realna rast. (P. T.)

V avgustu je bila cena vode višja za 174%, kar je bilo potrebno zaradi prenizkih cen v preteklih mesecih in zmanjšanja fizičnega obsega prodane vode, zaradi česar je bila ugotovljena izguba okoli 990 milijonov dinarjev. Do konca leta se bo voda podražila vsak mesec za 25%.

Enaka bo podražitev odvoza odpadkov, ogrevanja, prečiščevanja in odvajanja odplak. (P. Š.)

V septembru so se za 66% podražile veterinarske storitve. Režijska ura diplomiranega veterinarja znaša tako 300.000 din. Normativi za izračun pristojbin so nespremenjeni. (P. S.)

Izvršni odbor POK SZDL Kočevje je dal pobudo skupini delegatov za Zbor občin in Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije, da poda amandma na predlog zakona o praznikih in dela prostih dnevih v SR Sloveniji. Amandma se nanaša na naš predlog, da se 3. oktober razglasi za dan slovenske državnosti. V dosednji obravnavi Skupščina SR Slovenije ni upoštevala naših utemeljitev, zato je RK SZDL Slovenije zaprosila za mnenje Zvezo zgodovinskih društev Slovenije, ki našo pobudo podpira. Zato ne vidimo ovir, da ne bi razglasili 3. oktobra za dan slovenske državnosti. (U. D.)

Na zadnjem posvetu s predsedniki KK SZDL in PO SZDL iz KS Kočevje-mesto, smo med drugimi govorili o pripravah na volitve 1990. Posveta se je udeležil tov. Dušan Semolič, sekretar RK SZDL Slovenije, ki je prisotne seznanil z vlogo in nalogami SZDL pri prihajajočih volitvah.

V kratkem bo SZDL Slovenije objavila svoj program. V krajevnih konferencah ga bodo prejeli v oktobru. V Kočevski SZDL ga bomo dopolnili z aktualnimi nalogami našega okolja ter takšnega dali v javno razpravo. (U. D.)

Na zadnji seji je Izvršni svet SO Kočevje obravnaval odlok o razglasitvi grajskega in nasebinskega kompleksa Kostel za kulturni in zgodovinski spomenik ter sprejel sklep, da ga posreduje v obravnavo delegatom občinske skupščine. V. D.

V nedeljo, 17. septembra so zaprli 22. mednarodni obrtni sejem v Celju. Na njem je bilo 2.196 razstavljalcev iz 15 držav, in Jugoslavije, pretežno iz Zahodne Evrope in ZDA, Kanade in Japonske. Mnogi obiskovalci iz Kočevja pa smo na tem sejmu pogrešali razstavljalce iz območja naše občine. Pri pregledu uradnega kataloga — seznama razstavljalcev in prodajalcev nismo zasledili Obrtnega združenja občine Kočevje. Obrtništvo in podjetništvo zahteva pogumne ljudi, ki so pripravljene tvegati in imajo smisel za inovacije. Kaže, da takih v občini nimamo. Ne glede na to pa smo obiskovalci ugotovili, da obrtništvo in podjetništvo pri nas v Sloveniji in tudi ostalih krajih naše države dosega lep napredek. Iz naše občine smo pogrešali predvsem obrtnike s področja lesne predelave, ker živimo v občini, kjer zavzemajo gozdne površine preko 80 odstotkov vseh površin. (V. D.)

Na SDK-ju mi je znanec pokazal sendvič (10 dag salame in četrt kg kruha), za katerega je v prenovljeni trgovini Hrana v Kolodvorski ulici plačal 14.700 din. Enak sendvič je en dan prej kupil v samopostrežni trgovini v Kidričevi ulici za 30.000 din. To je v današnjih razmerah edinstveni dogodek, saj smo v enem samem dnevu artikel 100% pocenili in tako inflacijo spremenili v deflacijo. (I. S.)

V soboto, 16. septembra, je bilo v Komendi pri Kamniku 2. republiško gasilsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta. Tekmovanja so se udeležile tekmovalne ekipe iz občine Kočevje. V tekmovalni disciplini vaje z vedrovko in štafeto s prenosom vode so pionirji »A« GD Kočevska Reka zasedli 7. mesto. V isti tekmovalni disciplini so pionirke »A« GD Stara cerkev osvojile 2. mesto. Članice GD Kočevska Reka so v vaji z motorno brizgalno in ostalimi raznoterostmi osvojile 8. mesto. V vaji s hidranti in ostalimi raznoterostmi je ekipa starejših gasilcev GD Stara cerkev osvojila 11. mesto.

Z osvojenimi tekmovalnimi rezultati so gasilci, ki delujejo v Občinski gasilski zvezi Kočevje, nadvse zadovoljni. Tekmovalne ekipe so se na to tekmovanje pripravljale več dni na različnih vajah. Vsem ekipam za njihov uspeh čestitamo, posebej pa pionirkam GD Stara cerkev. (V. D.)

V zadnjem času se v naši občini lahko pohvalimo z boljšo preskrbo za živili. V kratkem smo namreč dobili kar 28 privatnih trgovin, Trgopromet pa je odprl novi trgovini v Štalcerjih in Stari cerkvi. Zlasti zasebne trgovine, družbenemu sektorju se to menda ne izplača, se potrošnikom prilagajajo z obratovalnim časom — odprte so tudi v soboto popoldne, ob nedeljah in praznikih, po želji kupca pa nekateri zasebniki pripeljejo blago celo na dom. (M. D.)

V občini Kočevje si prizadevajo, da bi ponovno zagotovili delo meteorološke postaje v Kočevju. V razgovorih z Meteorološkim zavodom v Ljubljani je dogovorjeno, da bo podatke zbiral Stane Lukavečki iz Kočevja. (U. D.)

Kratke novice

■ Do 15. septembra 1989 je na OK SZDL Kočevje prispelo 2125 podpisov Temeljne listine Slovenije.

■ V Kočevju so se v začetku septembra pri delavski univerzi začela predavanja za študijsko skupino **ekonomske fakultete** v Ljubljani prvi letnik višje ekonomske šole se je vpisalo 68 izrednih študentov iz kočevske in ribniške občine. Predavanja so dvakrat na teden v popoldanskih in večernih urah. Študij bo organiziran tako, da bodo študentje poslušali le po en predmet. S predavatelji se bodo ob zaključku dogovorili za izpitne roke. Študijske obveznosti bodo opravljali v Kočevju. Zamudniki bodo izpite lahko opravljali tudi v Ljubljani. Vpis bo v Kočevju še možen. Delavska univerza bo vse kandidate vpisovala še konec septembra. (S. J.)

■ V 1986. letu je bil izdelan program **popravila jezov** na Kolpi, ki ga je med drugim sprejela tudi OVS Ljubljana—Sava. Do leta 1990 naj bi bilo urejeno 10 jezov, ki so bili močno poškodovani.

Do sedaj so bili obnovljeni jezovi v: Slavskem lazcu, Žlebih, Grglju, Spodnji Žagi, Gornji Žagi in Dolu. Važno je to, da je do vseh teh jezov speljana tudi dostopna cesta in je s tem omogočen dovoz materiala za morebitno popravilo. (V. Z.)

■ Delavski svet Podjetja za PTT promet Ljubljana, v okviru katerega deluje tudi ZOZD PTT Kočevje, je na seji 31. avgusta med ostalim obravnaval osnutek novega statuta. Po obravnavi osnutka statuta in izvedenem referendumu, naj bi ta delovna organizacija postala **družbeno podjetje** z osmimi poslovnimi enotami. V tem primeru bi prenehale delovati temeljne organizacije združenega dela. V Podjetju za PTT promet Ljubljana ocenjujejo, da tudi spremenjeni in dopolnjeni zakon o podjetjih ni docela jasan, ko gre za gospodarske sisteme, kot so PTT organizacije. Pričakujemo, da se bodo tudi ta vprašanja razrešila, saj so organizacije združenega dela dolžne uskladiti svojo organiziranost po veljavni pozitivni zakonodaji o podjetjih do konca leta. (V. D.)

■ V Kočevju že nekaj časa ugotavljamo, da ni enotnega postopka pri postavljanju **napisnih in reklamnih tabel**. Pri KS Kočevje-mesto je sicer imenovana komisija za urbanizem, komunalne zadeve in varstvo okolja, katere naloga je tudi ta, da skrbi za zunanji videz mesta, ki pa svoje naloge ne opravlja najbolje. Zato bo IS pripravil poseben odlok, s katerim bo podrobno uredil oblike in način postavljanja napisnih tabel. Je že tako, da brez normativizma pri nas še vedno ne gre. (M. D.)

■ Avgustovske dneve in kočevske športne objekte so za športne priprave izkoristili tudi **športniki iz drugih krajev in držav**.

Državna kolesarska reprezentanca se je pripravljala za svetovno prvenstvo v Franciji. Kot kaže vseh problemov, ki so jih reprezentantje prinesli s seboj v Kočevje, tudi naše ceste in

naš zrak nista ublažila in nastop na svetovnem prvenstvu je bil prava polomija.

Iz Nizozemskega mesta Rotterdam so že drugo leto zapored prišli na priprave igralci namiznega tenisa. Skupaj z našimi igralci in pod vodstvom našega trenerja Marjana Oražma so se pripravljali na novo sezono.

Iz pobratene občine Dolina pri Trstu so bile na pripravah mlade odbojkarice. Skupaj z njimi so bile tudi mladinke slovenskega športnega društva SLOGA.

Konec avgusta pa so bili na pripravah tudi mladi nogometarji športnega društva Breg iz Doline pri Trstu. (A. C.)

■ Mineva tretje leto kar smo podpisali listino pobratena s kinološkim društvom Staubenkredit v ZRN. Na letošnjem delovnem srečanju z medsebojno izmenjavo strokovnega znanja, mnenj in delovnih izkušenj so si ogledali republiško tekmovanje. O znanju psov in vodnikov so imeli pohvalno mnenje. S pokalom pa so nagradili najboljšega psa pri vaji obrambe. V. Š

■ Na zadnji seji Predsedstva RK SZDL Slovenije so obravnavali pobudo OK SZDL Kočevje, da se 3. oktober razglasi za **dan slovenske državnosti**. Pobuda je bila podprta. Dokončno bodo o predlogu odločali delegati republiške skupščine 27. 9. 1989.

■ Občinski štab za civilno zaščito Kočevje je dne 20. 9. 1989 vzel **vzorke vode** iz rudniškega jezera. Vzorci so poslani na Inštitut Jožef Štefan v Ljubljano. Z analizo želimo ugotoviti morebitno prisotnost povečane radioaktivnosti.

Kratek stik

V krempljih birokracije

V času, ko ne moreš več slediti dnevnim podražitvam in višini mesečnega osebnega dohodka z vsemi poračuni, ko naša socialistična družba izgublja običajni državnopravni okvir in notranje ravnovesje, smo navadni državljani upravičeno zaskrbljeni. Preprosti, nepokvarjeni ljudje, s kmečko pametjo, so tako stanje že mnogo prej slutili in na napake pravočasno opozarjali.

Spominjam se, kako smo v okviru KS in društva že pred nekaj desetletji pošiljali na ustrezne forume različne prošnje, predloge, pobude, pritožbe... Pa vse zaman. Naj jih navedem le nekaj:

— več let smo na občino pošiljali predloge za izgradnjo kulturnega doma v Mozlju (večina brez odgovora),

— 26. 6. 1983 smo na SZDL poslali predlog za ustanovitev sekcije za slovenski jezik (brez odgovora),

— 17. 7. 1983 smo na občino poslali predlog za preprečitev sekanja lip (brez odgovora),

— 10. 7. 1984 smo na PTT poslali prošnjo za postavitev javne govornice v Mozlju (brez odgovora),

— pred leti smo na občino in KGP poslali vlogo za ureditev

KOČEVSKI MOZAIK

Zapora ceste v mestu Kočevje

Tokratni kočevski mozaik smo namenili cestni zapori, ki je med občani različno sprejeta. V zadnji številki Kočevskih novic je uredništvo postavilo nekaj vprašanj. Odgovore smo poiskali pri Svetu za preventivno in vzgojo v cestnem prometu, KS Kočevje-mesto, Postaji milice in Komunalni Kočevje. Odgovorni so povedali, da so reakcije ljudi pričakovane, saj se pojavijo v vseh mestih, kjer se odločijo za zaporo dela mesta. Pri načrtovanju zapore so se predvsem posvetovali s predstavniki Kamnika, saj je v marsičem podobno našemu mestu, imajo pa tudi izkušnje z zaporo centra mesta.

Pa se vrnimo k naši zapori. Prometno ureditev je predlagala komisija sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ureditev pa je izdelal razvojni center DO Komunalna Kočevje. Povedali so nam, da bodo po zapori opravili analizo vseh dobrih in slabih izkušenj s ciljem, da bi zapora v bodoče služila svojemu namenu, ki ni »korzo«. Seveda pa je to odvisno tudi od naše vzgoje kot udeležencev v cestnem prometu. S slednjim se ne moremo pretirano hvaliti.

Ko je beseda tekla o postavljenih vprašanjih so nam povedali, da lahko kljub zapori v cono pripeljejo intervencijska vozila, da so prizadevanja za semaforizacijo križišča pri Zdravstvenem domu (urejeno

naj bi bilo do naslednje sezone), da ne držijo govornice o skladiščenih semaforjih v Šeškovem domu, ter da ima Postaja milice evidentirane tri prometne nezgode z manjšo materialno škodo v križišču pri Zdravstvenem domu v času zapore. Pa še to se je zgodilo v enem dnevu.

Zapora sama verjetno ni povzročila, da so se turisti vozili mimo mesta, saj so to počeli tudi prej. Za njihovo zaustavljanje bi morali poskrbeti drugi (gostinci, trgovci). Seveda je še več stvari, o katerih bi lahko govorili, pisali, pa nam odmerjeni prostor tega ne omogoča. Zato smo se odločili, da bomo na to temo oktobra organizirali okroglo mizo.

Urban Dobovšek

Kljub težkim razmeram glasovali — ZA

Krajani KS Stara cerkev so v nedeljo, 10. septembra 1989 na krajevnem referendumu glasovali o uvedbi samoprispevka za nakup učil in učnih pripomočkov za OŠ Stara cerkev. Kljub vedno težjim življenjskim razmeram je večina krajanov glasovala ZA samoprispevek, ki ga

bodo plačevali 3 leta. Po dveh neuspešnih občinskih referendumih se lahko vprašamo, kako to, da je v KS Stara cerkev referendum uspel. Odgovore pa lahko iščemo v pripravah na referendum, seznanjanju krajanov s programom ter v pridobitvah KS v zadnjem obdobju (šola, trgovina, kanalizacija). U. D.

Čas, zarisan v obraz

SLAVKO RANČIGAJ
Turjaška 4,
dirigent in kulturni animator
Delavske godbe Kočevje,
46 let,
prišel iz Zagorja ob Savi,
v Kočevju živi 20 let.

Objavljamo sliko novega občana za ugibanje

Mimogrede

Kočevski zbor nekoč in danes

Zadnjih nekaj let je bilo o našem Zboru slišati bore malo. Nanj so pozabili predvsem naši vodilni republiški politiki. Letos, ko se množično govori in razpravlja o slovenstvu, pa so ga ponovno »odkrili«. Menim, da je dogodek v Šeškovem domu tako pomemben, da bi moral biti ta dan proglašen za republiški praznik in ne samo občinski.

upokojenka, 68 let

Nosilka dobre in zdrave ideje Zbora je bila OF s partijo na čelu, kateri se pa danes nič kaj dobrega ne obeta. Sicer pa ljudje le malo vedo o samem Zboru. Vedo pa, da je z našimi »zdravimi silami« nekaj močno narobe, že od samega našega Kočevskega zbora naprej. Zato je to danes dokaj delikatna tema. Ne verjamem, da se bodo ljudje odprli in spregovorili.

Občan — intelektualca, 56 let

Prvič sem slišal za ta Zbor v šoli. Leta 1943 so se v Šeškovem domu zbrali odposlanci. Sestanek so imeli ponoči. Bila je velika nevarnost, da bi Nemci in fašisti zvedeli za ta sestanek. Ko nam je tovarišica o tem govorila, sem jo z velikim zanimanjem poslušal.

učenec, 13 let

Nimam pojma. Kaj me sprašuješ take neumnosti? Raje povej, kaj boš pil.

obrtnik, 36 let

Kočevski zbor je bil državotvorni zbor in ne miting. Predstavljal je simbol tistega, za kar je padlo na tisoče slovenskih borcev; predstavljal je samostojno državo s svojo v krvi rojeno slovensko vojsko, s svojim svobodno izvoljenim parlamentom in vsemi atributi, ki označujejo suvereno državo.

upokojenec, 69 let

Pobude in sklepi Kočevskega zbora so danes še kako aktualni: narodna enakopravnost, pravica slovenskega naroda do samoodločbe... Na našem Zboru je preko svojih odposlancev prvič v naši zgodovini spregovoril slovenski narod in položil temelje slovenske državnosti. Danes, po 46. letih, pa se moramo ponovno boriti za te že nekoč pridobljene pravice. Kaže, da z našo slovensko oblastjo nekaj hudo škriplje. Tako odločna in smela prizadevanja, kot so bila na našem Zboru, vidim danes samo v naših alternativnih gibanjih.

prosvetni delavec, 50 let

O tem zboru sem samo nekaj slišala, o njem pa ne bi znala nič povedati. Take reči me ne zanimajo.

upokojenka, 84 let

Kočevski zbor odposlancev je bil za tisti čas nekaj posebnega. Že od nekdaj pa je bila nekaj posebnega tudi vsa naša dežela s priseljenimi Kočevjarji. Posebneži pa smo ostali tudi danes s tako nenavadno strukturo prebivalstva, ki nima niti svoje enotne zgodovine in tradicije. Z našimi »rampami« in zaprtimi področji pa smo to posebnost celo presegli in postali dobesedno smešni.

ekonomist, 49 let

Ja, ja, takrat smo bili še idealisti in smo verjeli v lepšo bodočnost. Bili smo ponosni na naš Zbor v Kočevju. Danes pa vidim, da je precej drugače, kot so nam takrat govorili in obljubljali. Vsak dan sem bolj razočarana.

upokojenka, 79 let

Koliko pomeni slovenski uradni kompromisarski politiki naš Šeškov dom in Kočevski zbor, je najlepše povedal sam predsednik RK SZDL Jože Smole, ko je na srečanju v Nami, meseca maja letos javno priznal, da ne ve natančno, kaj se je na Zboru dogajalo in da zato ne more odgovoriti na nekatera zastavljena vprašanja.

upokojenec, 69 let

Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju se lahko potrdi samo tako, da postavimo obelisk slovenski spravi v Rogu. Šele takrat se bomo lahko z roko v roki, pogovarjali o slovenski državnosti.

svobodni kulturni delavec, 49 let

Prosim te, ne sprašuj me teh stvari. Zapomni si predvsem tole: dokler si slovenski narod ne bo resnično začel pisati sodbe sam, dotlej ne priznavam nobenega zbora, plenuma, konference, mitinga in podobnih bedarij.

tehnik, 34 let

Nekoč smo v Kočevju gradili slovensko državnost na demokratičnih osnovah, danes pa si prizadevamo porušiti vse, kar je bilo takrat zgrajenega. Nekoč smo v Kočevju postavili idejne temelje za oblikovanje avtonomskih sklepov, danes pa smo celo ukiniteli svečane seje vseh treh zborov občine Kočevje, ki so bile namenjene počastitvi praznika Zbora odposlancev slovenskega naroda.

uslužbenec, 55 let

Pripravil: Ive Stanič

Ljubitelji petja

Slovenska pesem je od nekdaj ohranjala jezik, kretila zavest in pripadnost narodu, zabavala in družila ljudi. Pevci smo odprti in družabni ljudje, željni v svoj krog sprejeti vse, ki jim lepa slovenska pesem kaj pomeni.

Moški pevski zbor »Svoboda« vabi vse, ki bi se nam radi pridružili, naj nas obiščejo v prostorih Glasbene šole (stara gimnazija) vsak ponedeljek ob 19. uri, ali pa telefonirajo na številko 851-387, če jih v zvezi s petjem karkoli zanima.

Pri urejanju spodnjega članka, ki je bil objavljen v Kočevskih novicah 25. 8. 1989, se je poigraval tiskarski škrat. Zato objavljamo celotno vsebino članka ponovno. Pisca se za neljubo pomoč opravičujemo.

Kočevska — naš naravni vrt

»Človek lahko živi brez lesa, ne more pa brez gozda«. To je geslo naprednih dežel, ki se vedno bolj uveljavlja tudi pri nas. Zaradi vrednotenja tudi drugih dobrin gozda in ne samo lesa, smo svet kočevskih gozdov poimenovali v naravni vrt.

Prav letos poteka sto let, odkar načrtno varujemo in negujemo naše naravne gozdne zaklade. Tako nam je uspelo ohraniti nekaj pragozdnih ostankov, ki predstavljajo redkost celo v evropskem merilu.

Kočevski naravni vrt sestavlja več gozdnih predelov, ki se zlivajo eden v drugega, vsi pa so pestri in zanimivi.

Pojem Kočevske so gozdovi kočevskega Roga, kjer kraljuje naravni gozd s čudovitimi bukvami in jelkami. Lepota tega vrta človek ne doživi, če se skozenj pelje, potrebno je vanj zakoračiti peš, saj je v vsakem letnem času vreden občudovanja. Pestrost debelin, drevesnih vrst, terena, skalovitosti, igre barv in svetlobe, pa srečanja z živalmi nudi človeku obilo užitkov v kateremkoli letnem času.

Gozdovi kočevske Male gore predstavljajo drugi zelo obsežen naravni vrt. Zanj je značilna pestrost drevesnih vrst, velike površine čistih bukovih

gozdov in manjši smrekovi nasadi.

Tretji naravni vrt pa sega v nižinski del kočevskega polja, kjer so široke pašnike zamenjali smrekovi nasadi.

Celotna krajina je zelo zanimiva in pestra, saj so med krošnjami iglavcev pomešani tudi listavci, obrobje gozdov pa prehaja v prostrane pašnike. Svojevrstno lepoto predstavlja tudi Kolpska dolina z nekoliko drugačno vegetacijo.

In na koncu se srečamo z bistvenim vprašanjem: ali znamo vse te lepote našega naravnega vrta dovolj ceniti in občudovati? Morda bi se naš odnos do gozda spremenil, če bi vanj zahajali večkrat. Ni dovolj oditi na Bazo 20 in potem reči, da smo bili na Rogu, pa v bistvu gozdov sploh nismo videli. Tujci, ki zahajajo na Kočevsko in znajo bolj kot mi ceniti vse kar je naravnega, kar obstanejo in na glas sprašujejo, če je vsa ta lepota resnična.

Anton Prelesnik, dipl. inž.

35 let kemične tovarne MELAMIN Kočevje

Kemična tovarna Kočevje je bila ustanovljena 14. septembra 1954 z odlokom tedanjega okraja Kočevje.

Kot osnova za izgradnjo in odločitev za lokacijo je služila stara tekstilna tovarna, ki je bila med vojno porušena, vendar je ostal še uporaben parni kotel, katerega je bilo možno porabiti tudi za potrebe kemične proizvodnje.

Leta od 1954 do 1964 so bila namenjena izgradnji in poskusni proizvodnji, ko je bilo potrebno z laboratorijskimi raziskavami in polindustrijsko proizvodnjo določiti osnove nove tehnologije proizvodnje: dicianidamida, melamina, sintetičnih smol za lake, papir in tekstil, impregniranih platen za čevljarstvo in mas za stiskanje. Delo je potekalo v težkih pogojih, v slabo opremljenih laboratorijih, vendar z velikim entuziazmom, saj je šlo za popolnoma novo proizvodnjo v novem okolju.

Z dobro voljo in optimizmom ustanoviteljev ter prizadevnostjo vseh članov kolektiva so bile premagane začetne težave in v letu 1957 so bili dani proizvodni polindustrijski napravi prvič na tržišče.

V letu 1960 so bili odobreni krediti za izgradnjo tovarne dekorativnih laminatov in melamina, decembra 1962 je bila končana izgradnja obrata za proizvodnjo Melapan plošč, proizvodnja dicianidamidov pa je stekla na industrijski napravi novembra 1963.

impregnacije s kapaciteto stiskalnice.

Kapaciteto obrata sintetičnih smol je bilo potrebno povečati in uskladiti s potrebami smol za impregnacijo in butiliranih smol za lake. Na novo je bil zgrajen obrat sintetičnih smol, v katerem je bila vpeljana proizvodnja po novo izpopolnjeni tehnologiji.

S tako povečano proizvodnjo je nastopila potreba po novem skladišču gotovih izdelkov, kajti v prvi fazi izgradnje so bili zgrajeni le proizvodni obrati, po tem obdobju pa smo bili prisiljeni zgraditi tudi najnujnejše spremljajoče objekte: skladišče in energetske obrate. Poleg tega smo rekonstruirali kotlarno in strojnico. Vse to je bilo realizirano v letu 1969.

Povečane potrebe trga za čevljarstvo so narekovali postavitev popolnoma novega obrata večjih kapacitet za proizvodnjo teh proizvodov.

V letu 1974 je nastopila surovinsko-energetska kriza, ki je povzročila večkratno podražitev surovin za našo proizvodnjo in s tem tudi spremembo struk-

V letu 1987 smo izvedli na impregnirnem stroju Vits rekurperacijo odpadne toplote in s tem povečali rentabilnost proizvodnje Melafilmov. Nabavili smo tudi računalniško opremo za posodobitev poslovanja in adaptirali še eno etažo Klas za potrebe razvojnega laboratorija. Investirali smo tudi v sodobno laboratorijsko opremo kot je spektrofotometer in tekočinski kromatograf ter nabavili tudi instrumente za testiranje ekoloških pogojev odpadnih vod.

Od novih razvojnih projektov smo v letu 1989 realizirali rekonstrukcijo in postavitev linije za proizvodnjo sintetičnih nevtralnih klejev s kapaciteto 2.000 t/l. Klejivo predstavlja nov domač proizvod za industrijo papirja in predvidevamo tudi povečanje te proizvodnje na 5.000 t/l v 2. fazi, ko bo osvojen domače tržišče in zagotovljen izvoz. V teku sta še dve investiciji, in to v linijo za sintezo haksakisa, to je posebne modificirane melaminske smole za potrebe gumarske in lakarske industrije z dodatno kapaciteto 2.000 t sintetičnih smol letno. Ta linija bo predvidoma realizirana do konca leta. V programu investicij je tudi rekonstrukcija obrata za proizvodnjo impregniranih čevljarških platen in nabava novega kaširnega stroja za nanašanje termolepila za čevljarstvo.

Razvoj in inovacije

V 35-letnem razvoju tovarne Melamin je razvojna služba imela pomembno vlogo, saj so vsi obstoječi proizvodi bili razviti v laboratorijih te tovarne. Za uspešno razvojno delo so potrebni specializirani strokovni kadri, primerni laboratoriji in raziskovalna oprema ter seveda pravi razvojni koncepti in učinkovito nagrajevanje raziskovalnih dosežkov. Tovarna je od vsega začetka mnogo vla-

gala v strokovne kemijske kade, saj je bilo splošno znano, da ima kemična tovarna zaposlenih največ inženirjev. Postavljen je bil tudi sodoben kemijski laboratorij. Raziskovalno delo obsega zlasti razvoj novih pomožnih sredstev za papirno industrijo, novih lepil emisijskega razreda E-1 za lesno industrijo, visokoreaktivnih in vodotočnih smol za lake in tekstilna pomožna sredstva. Poseben projekt zajema t.im. »malotonažno kemijo«, ki obsega razvoj flokulantov, antiperetikov in drugih kemijskih preparatov, ki imajo v majhnih količinah visoke tržne vrednosti. Pri laminatih razvijamo nove specialne vrste in v kooperaciji z lesno industrijo planiramo finalizacijo laminatov za izdelavo delovnih pultov, okenskih polic in podov. V razvoju so tudi nove vrste pohištenih folij z realnimi porami in metalnim učinkom.

Inovacije so postale sestavni del proizvodne dejavnosti saj smo v letih od 1985 do letos imeli 62 predlogov, od katerih je bilo realiziranih 49 inovacijskih predlogov, kar je dalo precejšnje finančne efekte.

V 35 letih razvoja je postala kemična tovarna Melamin pomemben gospodarski dejavnik ne samo v okviru občine Kočevje temveč tudi širše v republiki in državi. Njena nadaljnja perspektiva je v intenzivnem razvoju, tržnemu prilaganju in še večji izvozni usmeritvi.

Delavci Melamina se zavedamo, da je bila prehojena pot od ustanovitve tovarne do danes uspešna, čeprav smo imeli vmes tudi kritična obdobja. Tudi sedanja splošna gospodarska kriza vpliva na poslovanje tovarne, vendar jo bomo lahko s polnim angažiranjem vseh zaposlenih premagali.

mag. Janez Lesar,
dipl. ing. kem.

ITAS s štirimi programskimi enotami

Vodstvo začasnega ukrepa družbenega varstva v Itasu je Izvršnemu svetu skupščine občine Kočevje predložilo poročilo o stanju in predlog nove organiziranosti Itasa, o čemer je tekla beseda na zdani seji občinskega IS.

Da Itas tarejo velika zadolženost, dolgovi pri raznih upnikih znašajo že 143 milijard, izguba ob polletju pa 37 milijard, ni edini problem. Na eni strani se srečujejo s presežkom delavcev, na drugi pa jim primanjkuje strokovnjakov.

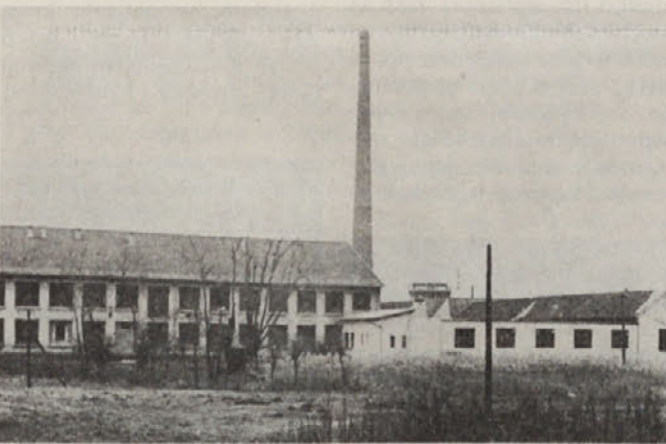
Pa vendar je ocena štirih mesecev, odkar je začel veljati v tej organizaciji ukrep družbenega varstva, pozitivna. Uspelo jim je namreč obvladati proces proizvodnje in hkrati intenzivno zmanjševati zadolženost. Seveda, če ob tem odmislimo dolge iz preteklosti.

Vodstvo je predložilo možne rešitve o novi organiziranosti Itasa na štiri ločene programske enote, ob predvidevanju, da bo banka še vedno spremljala DO. Za to sta dva predloga: prvi, da bi kratkoročne kredite prekvalificirali v dolgoročne in drugi,

da bi banka postala delničar v Itasu. Podoben dogovor bodo skušali skleniti tudi z ostalimi upniki.

Istočasno s tem pa bodo v Itasu morali rešiti še dva velika problema — obdržati še tisto malo strokovnjakov in pridobiti nove, na drugi strani pa odpustiti najmanj 25 % zaposlenih. S tem pa se bo zagotovo pojavil največji problem, kako tem ljudem zagotoviti socialno varnost. Po prvem oktobru pa začasno vodstvo ne bo več delovalo volontersko, pač pa se bodo njegovi člani v pretežni meri oz. v celoti angažirali v DO Itas, prišlo pa bo tudi do spremembe. Zaradi prevelikih obveznosti v matičnem kolektivu je IS razrešil dolžnosti člana ZKPO tov. Franca Aheca in namesto njega imenoval tov. Walterja Misleja.

M. D

Z letom 1964 je podjetje prešlo v poizkusno proizvodnjo in takoj po predpisanem roku v redno proizvodnjo. V istem času so se konstituirali tudi prvi samoupravni organi. Realizacija prodaje se je v letih 1961 do 1964 povečala dvanajstkrat, vsi tehnološki procesi proizvodnje pa so temeljili izključno na dosežkih raziskav lastnega razvojnega laboratorija.

Zanimiva je tudi rast števila zaposlenih. Podjetje je v prvih letih zaposlovalo 15 do 20 delavcev in v letu 1960 skupaj 48 delavcev. S pričetkom montaže strojev in proizvodnje Melapana na novi napravi je zaposlenost porasla na 140 delavcev, kar je takrat predstavljalo precejšnje zmanjšanje nezaposlenih v okviru občine in omogočilo tudi zaposlitev ženske delovne sile.

Razvojna faza od leta 1964 do 1989

Že v fazi projektiranja proizvodnje laminatov je bila izgradnja obrata zaradi pomanjkanja sredstev predvidena v dveh fazah. Kmalu po začetku redne proizvodnje je nastopila potreba po uskladitvi kapacitet

ture potrošnje. Upadla je zlasti prodaja melapan plošč, ki so bile do takrat naš glavni izdelek, zato je bilo nujno najti novo proizvodnjo na področju aminoplastov. Odločili smo se za povečanje proizvodnje sintetičnih amino smol in za postavitev novega obrata za proizvodnjo impregniranih dekorjev za oplemenitenje lesnih materialov (iverke, vezane plošče, panelne plošče).

Leta 1975 smo pripravili program nadaljnjega razvoja tovarne, ki je predvideval povečanje proizvodnje sintetičnih smol od 4.500 t/l na 12.000 t/l in postavitev novega impregnirnega stroja za proizvodnjo 20.000.000 m² dekorativnih filmov za oplemenitenje. Istočasno naj bi bila izvedena tudi rekonstrukcija in modernizacija tovarne.

Zaradi iztrošenosti starega obrata iz leta 1968 smo leta 1985 izvedli rekonstrukcijo obrata Smole II. in s tem povečali kapaciteto proizvodnje od 12.000 t na 16.000 t oz. pri triizmenskem delu na 18.000 t sintetičnih smol letno. Postavili smo tudi posebno pokrito skladišče za surovine in izdelke v sodih.

Z izobraževanjem bomo nadaljevali

Kljub slabi udeležbi vodilnih kadrov na nekaterih seminarjih, ki so se izvajali letos spomladi, bosta tako delavska univerza kot gospodarska zbornica z organiziranjem dopolnilnega izobraževanja za vodilne in strokovne delavce kočevskega gospodarstva nadaljevali.

Delavska univerza bo ponovila razpis za tridnevni seminar za komercialne delavce, ki je bil junija odpovedan zaradi premajhnega števila prijav. Organizirala bo še preostala predavanja iz ciklusa predavanj za področje marketinga in vodilne kadrovske delavce. Skupaj z društvom kadrovskega delavcev bo pripravila nekaj posvetov, katerih vsebina bo namenjena kadrovske stroki. Na novo pa namerava pričeti z izvajanjem seminarjev za vse tiste, ki se že ukvarjajo z drobnim gospodarstvom pa želijo posodobiti znanje in dejavnost ter za vse, ki razmišljajo o ukvarjanju z drobnim gospodarstvom, oziroma podjetništvom.

Tudi Izvršni svet in gospodarska zbornica bosta za direktorje in člane njihovih timov še organizirala občasna izobraževalna srečanja. Srečevali naj bi se predvsem na posvetih, kjer bi jih strokovnjaki seznanjali z zakonskimi novostmi, novimi ukrepi in z gospodarsko politiko nasploh.

Iz sprejetega programa izobraževanja za letošnje leto

bomo zaenkrat izpustili vsa tista predavanja, ki se nanašajo na pridobivanje in poglobljanje zgolj osebne strokovne znanja. Razloga za tako odločitev sta predvsem dva. Ugotavljamo, da se novo znanje, pridobljeno na do sedaj organiziranih seminarjih v praksi ni uveljavilo, pa tudi gospodarska situacija se hitro slabša, zaradi česar se vodilni delavci dnevno borijo z reševanjem težkih gospodarskih problemov.

Toda kljub slabim obetom bomo organizatorji tovrstnega izobraževanja vstrajali pri ponujanju novega znanja, utrjevanju in poglobljanju že znanega ter posredovanju novih informacij o dogajanjih na gospodarskem in družbenem področju. Zavedamo se namreč, da brez osvajanja novega znanja ni napredka in razvoja. To dopovedati kočevskim gospodarstvenikom in vzbuditi v njih potrebo in osebni interes za dopolnilno izobraževanje je osnovni namen našega početja.

S. J.

Varjenje rezervoarja po postopku TIG

Pašno pitanje na Kočevskem

Sodelovanje med Mercator — Kmetijskim gospodarstvom Kočevje in Biotehniško fakulteto, VTOZD za živinorejo v Ljubljani, je dalo prve rezultate. S skupnim delom kočevskih rejcev in raziskovalcev naj bi se določila najprimernejša tehnologija za tista redko naseljena področja, ki niso primerna za intenzivno živinorejo in kjer so kmetijske površine podvržene zaraščanju. Nekaj rezultatov tega sodelovanja predstavljamo.

prirajo mesa, osemenimo s tretjo pasmo tako, da dobimo še eno tele. Po začetnih težavah pri nastajanju črede in tehnologije reje, smo prišli leta 1988 in 1989 do največje črede krav do jilj v Sloveniji. V pašni sezoni 1988 je bil narejen poskus dodajanja telet kravam do jiljam z veliko mleka, tako da te poleg svojega teleta odredijo še eno tele in lahko govorimo o reji krav rejnic. S tem dosežemo večji prirast po kravi in povečamo go-

Na podlagi zasnovanega razvoja kmetijstva na Kočevskem, v Mercator — Kmetijskem gospodarstvu Kočevje koncentriramo prirajo mleka v dolini v bližini Kočevja. Obrobne površine namenjamo vzreji mlade plemenske živine, reji za meso, pri kateri je gotovo pomembna vzreja črnobelih bikov in volov v Koprivniku ter krav do jilj v Rajndolu. Za celovitejšo izkoriščanje mlečnih čred za prirajo kakovostnega govejega mesa morajo biti tehnologije reje za meso različne in prilagojene naravnim danostim pašnih površin. Prav za izbiro oziroma določitev najbolj ustreznih in učinkovite tehnologije reje je potrebno natančno in zavzeto delo rejcev in njihovo sodelovanje z raziskovalno institucijo. Rezultati sodelovanja so v kočevskem gospodarstvu vidni na deloviščih v Rajndolu in v Koprivniku.

Rezultati v letu 1988 bi bili še boljši, če ne bi bilo težav zaradi suše v juliju in avgustu. V letošnjem letu pričakujemo podobne, če ne celo boljše rezultate.

Travne površine se v svetu pogosto in veliko izkoriščajo za rejo krav do jilj in rejo klavnih privesnic. Po ukinitvi mlečne proizvodnje na delovišču Rajndol v letu 1986 (ukinjeno zaradi težkih pogojev reje) se je porodila misel o reji krav do jilj in klavnih privesnic v Rajndolu. Začela se je oblikovati čreda, ki izhaja iz križanja med mlečno in mesno pasmo. V našem primeru gre za križanje med črnobelo in charollais pasmo. Biki iz tega križanja se takoj spitajo, telice križanke pa zaradi pomanjkanja kakovostnih telet za

spodarnost reje. V raziskovalne namene je bil kupljen bik pasme Hereford. Z njegovim semenom je bilo leta 1988 osemenjeno 49 krav in telic (avgusta do novembra). S tem smo dosegli podaljšanje telitvene sezone iz marca, aprila in maja tudi v pašno sezono.

V povojnem obdobju se je veliko kočevskih vasi v okolici Koprivnika izpraznilo. Med njimi je tudi Koprivnik. Tudi sam Koprivnik se ni razvijal, ostalo je le nekaj starejših družin. Zemlja je ostala brez oskrbnika. Zamisel, da bi se vsa ta zemlja izkoriščala za intenzivno proizvodnjo mleka, se ni uresničila saj je bila ta še manj donosna kot v ravninskem delu. Zato smo se v letu 1983 odločili za pašo črnobelih volov.

Delovišče Koprivnik je na 626 m nadmorske višine, nekaj pašnikov sega tudi do nadmorske višine 820 m. Skupne površine je 220 ha, od tega je 150 ha uporabne in za pašo primerne površine, ostalih 70 ha pa je še vedno zaraščeni in v veliki meri neprimernih (strmine, vrtače). Poudariti je treba, da so se s pašo volov v Koprivniku ponovno usposobila zemljišča, ki so podvržena zaraščanju in neprimerna za poljedelsko proizvodnjo.

Na letošnjem sejmu v Gornji Radgoni smo razstavili kolekcijo trojnih križancev in zanje dobili zlato plaketo ter priznanje za sodelovanje na sejmu. Omenjena zlata plaketa in priznanje sta dokaz, da smo določili pravilno tehnologijo in da se da z majhnimi količinami krmil doseči zadovoljiv prirast in ekonomičnost reje.

Anton Ilc

Tehnološki in ekonomski presežki delavcev

Kot drugod v Sloveniji sili v zadnjem času v ospredje tudi v naši občini problem tehnoloških, predvsem pa ekonomskih presežkov delavcev. Prvič se je v javnosti pojavilo to vprašanje lani ob izidu študije Revitalizacija občine Kočevje. Reakcija na objavljene podatke je najprej prišla prav iz imenovanih delovnih organizacij. Protestirali so kadrovske delavci, kar kaže na to, da so bili podatki izrečni in napisani brez predhodno izdelanih analiz in usmeritev za naprej.

V okviru že omenjene študije je bilo postavljenih nekaj prioritarnih nalog. Med njimi je bila zapisana tudi zahteva, da se je potrebno do konca junija letos izreči o številu in kvalifikacijski strukturi viškov delavcev. Vodjem kadrovske službe so bili posredovani tudi nekateri elementi, ki naj bi jim bili v pomoč pri oblikovanju kriterijev za določanje presežkov delavcev, čeprav nam je tako v družbenih dejavnostih kot v industriji jasno, da s takšnim številom zaposlenih na ustvarjeni dohodek ne bomo mogli več dolgo vzdržati, se koreniteje tega problema v večini organizacij še nismo lotili. Do prve polovice leta so se pisno izrekli o zavedanju in načinu reševanja viškov kadrov le v Gozdnem gospodarstvu, kjer načrtujejo postopno zmanjševanje števila zaposlenih z naravno fluktuacijo (upokojitve, odhodi delavcev drugam), odpiranjem novih delovnih mest, za kar bodo dousposobili in prekvalificirali že zaposlene delavce ter z ustreznimi prerazporeditvami v DO, SOZD in planskopslovni skupnosti. Podobno razmišljajo najbrž tudi v drugih delovnih organizacijah. Da je temu tako, nam kažejo podatki

Skupnosti za zaposlovanje v Kočevju, od koder poročajo, da tako malo potreb po zaposlitvah kot jih organizacije izkazujejo v letošnjem letu, še ni bilo. Posledica so vse daljši sezami čakajočih iskalcev zaposlitve, med katerimi je prav v zadnjem času vedno več mladih, zdravih fantov in deklet, ki so zaključili šolanje na različnih stopnjah in vrstah šol in bi se radi čim prej zaposlili.

Drug podatek, ki kaže na to, da se podjetja intenzivno ukvarjajo s problemom prevelikega števila zaposlenih delavcev je hitro naraščanje števila vseh vrst upokojitvev. Ko je bilo z zakonom še dovoljeno, so nekatere delovne organizacije pomagale celo pri dokupu pokojninske dobe posameznim delavcem, da so se lahko upokojili. Prvič pa smo se tudi v naši občini znašli v situaciji, da mnogi mladi ne bodo mogli v podjetjih, ki so jih štipendirala, opraviti niti pripravništva, kaj šele da bi upali na trajno zaposlitev. Razlogi za take odločitve niso samo finančne narave, ampak predvsem pomanjkanje dela. Prav zmanjševanje obsega proizvodnje je najpogostejši razlog za preštevovanje števila zaposlenih delavcev in iskanje možnosti za zaposlitev določenih kadrov celo izven reprodukcijskih povezav. Tudi v tej situaciji se že nahajajo nekateri v naši občini. Rešitve bi bile v novih programih, za katere bi se presežki delavcev prekvalificirali, mladi, ki so komaj zaključili šolanje in čakajo v vrsti za zaposlitev pa bi imeli priložnost z delom in znanjem dokazati se. Toda novih programov ni. Pa tudi če bi bili, imamo za njihovo realizacijo ustrezno tehnološko opremo in dovolj znanja? S. J.

Televizija, kje si...

... se občani Kočevja sprašujemo že vrsto let. Ali resnično ni v Kočevju dogodkov, ki bi bili vredni pozornosti televizijskih urednikov in novinarjev? Ali v Kočevju ni posebnosti, ki bi lahko bile zanimive za dokumentarne serije? Ali televizija meni, da zaradi slabega sprejema TV signala Kočevci ne opazimo odsotnosti slikovne informacije z našega območja? To so bila vprašanja, postavljena direktorju in uredniku TV programov Stanetu Grah, urednikoma dokumentarnih oddaj Dragu Pečku in Heleni Koder, snemalcu in režiserju Ladu Trohi in uredniku regionalnega TV programa Tomažu Petkoviču v nedavnem razgovoru na Izvršnem svetu SO Kočevje.

— Ali bomo zagotovili sodelavce pri oblikovanju informativnega programa, pri oblikovanju dokumentarnih oddaj in pri sestavi scenarija za serijo in film o gozdu, živalih...?

Bomo, saj so ti sodelavci bili prisotni že pri razgovoru, vsekakor pa bomo iskali še druge.

— Ali lahko ugotovite kvaliteto sprejema TV signala? Bomo!

Vse bralce prosimo, da ugotovite o kvaliteti TV sprejema sporočite na OK SZDL (tel.: 851-061), s katerimi bomo dopolnili že obstoječe podatke.

— Zakaj niso naše delovne organizacije in ustanove prisotne v ekonomsko propagandnem programu?

Zakaj, se sprašujemo tudi mi. Odgovor na vprašanje bomo izzvali na seji OZG in kolegijev direktorjev.

— Kje so društva prijateljev televizije? Kje so? Bomo vprašali OK SZDL Kočevje. In kdaj bodo vidni rezultati tega dogovora, se sprašujemo skupaj z vami, spoštovani bralci. Če dogovor drži, potem prav kmalu.

In rezultati dogovora...

— TV bo zagotovila redno informiranje o dogodkih na Kočevskem v okviru informativnega programa, — uredništvo dokumentarnih oddaj bo posnelo serijo dokumentarnih oddaj o Kočevju in Kočevski;

— na Kočevskem bo posnetih pet oddaj na temo gozda, živali, lovstva, turizma, ki bodo tudi osnova za izdelavo komercialnega filma v štirih svetovnih jezikih in podlaga za izdelavo reklamnih kaset v turistično reklamne namene.

In njihova vprašanja... M. F.

100 let pragozdnih rezervatov

V letošnjem letu praznujemo 100-letnico izločitve pragozdov na Slovenskem. Takrat je to misel v prve gozdnogospodarske načrte Kočevske zapisal Leopold Hufnagel, upravitelj gozdov kneza Auersperga.

Po njegovih zaslugi in budnosti gozdarjev naslednjih generacij nam je tako uspelo do današnjih dni ohraniti biser naravnega gozda, ki je edinstven v evropskem prostoru. Ta dragocena naravna dediščina je sporočilo, živa legenda o razvoju, življenju in umiranju v nenehni boju za obstanek.

Ob tako pomembnem jubileju je bilo v letošnjem letu v sodelovanju Gozdnega gospodarstva Kočevje, Novega mesta, Biotehniške fakultete, Splošnega združenja goz-

darstva SRS, drugih gozdnih gospodarstev ter Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine več aktivnosti.

Opozorili bi vas radi na otvoritev razstave fotografije o pragozdu, ki je bila 18. septembra letos, na postersko konferenco na temo pragozd in pregled študij o pragozdnih na Slovenskem. Izšla bo tudi poljudnoznanstvena publikacija o pragozdu, v kateri bo vsak našel nekaj zase. Za najmlajše pa je v programu otroška slikanica o pragozdu in RTV film.

Bodimo ponosni na tak jubilej in hvaležni vsem, ki so nam ohranili košček neokrnjene narave in s svojim odnosom do gozda potrdimo zaupanje prednikov.

Marko Figar, dipl. ing. gozd.

20 let kočevske NAMA

Pred 20 leti je bila v Kočevju zgrajena veleblagovnica, ki je bila poleg ljubljanske veleblagovnice NAMA ena od prvih, ki so bile izhodišče za nadaljnji razvoj sistema veleblagovnic na področju Slovenije.

Skupščina občine Kočevje je že leta 1968 na podlagi skrbno izdelane analize ugotovila, da razvijajoče se mesto in njegova okolica potrebuje dodatne kapacitete za oskrbo prebivalstva.

Takratni predsednik skupščine občine Kočevje Miro Hegler je 30. aprila 1969 položil temeljni kamen na lokaciji bivšega kočevskega gradu. Prav na teh temeljih je v rekordnem času, šestih mesecih, zrasla nova stavba, na katere pročelju se je pojavilo novo ime NAMA, ki jo krajani upravičeno imenujejo »NAŠA KOČEVSKA NAMA«.

Moderna in prostorna stavba, ki je ponos mesta in občine, je pričela izpolnjevati svoje poslanstvo prav na dan občinskega praznika, ob 26. obletnici zgodovinskega Zbora odposlancev slovenskega naroda 3. oktobra 1969, kar si kolektiv šteje v posebno čast in zadovoljstvo. V začetku je bil to maloštevilen kolektiv z 48 zaposlenimi, z ustvarjenim blagovnim prometom 2 stari milijardi, danes pa zaposluje 107 delavcev, ima 4.479 m² prodajnih površin in 250 restavracijskih sedežev.

Že ti skromni podatki dokazujejo, da je bil izbor za izgradnjo veleblagovnice v Kočevju pravilen in da je ob vzorni organiziranosti in prizadevanju za zadovoljitev potrošnikov dosegel svoj namen.

N nama

**NE ČAKAJTE NA JUTRI
— DANES JE CENEJE**

**Prodajamo veliko stvari.
In veliko stvari je cenejših.**

**Pridite,
povprašajte,
poiščite
in izberite.**

V dneh od 30. septembra do 4. oktobra, ko bo kočevska NAMA praznovala svoj jubilej, vam priporočajo poleg nekaterih izdelkov, ki vam jih bodo ponudili po zelo ugodnih cenah, še:

— ogled prikaza uporabe barv in lakov — 2. oktobra
— ogled prikaza uporabe nove posode BIO linija — 3. oktobra
— ogled mini modne revije na oddelku s konfekcijo — 4. oktobra.

Vse prireditve bodo v popoldanskem času, tako da si jih bo lahko ogledalo čim večje število ljudi.

Kaj konkretno ceneje so vam to pot v NAMI pripravili?
PRIDITE, POVPRASAJTE, POIŠČITE IN IZBERITE.

**6. septembra je bila odprta nova trgovina
BRIN**

na Ljubljanski cesti 9/a (za Postajo milice).

**V trgovini, ki je odprta vsak dan od 16. do 19. ure in
ob sobotah od 8. do 12. ure,
boste lahko kupili različne izdelke iz naravnih zelišč.**

Vroča in pekoča noč

Raznovrsten program domačih izvajalcev
• Veliko manjkajočih • Prvič tudi
kulinarične specialitete • Vreme po naročilu

Na kulturno-zabavni prireditvi VROČE-PEKOČE, ki je bila 16. septembra v Mozlju, so bili gledalci postreženi z dokaj pestrim in nenavadnim programom. Med izvajanjem programa Roških fantov in Veteranov so gledalci ganjeni podživljali večno zelene melodije izpred 30 in več let. Izmed osmih prijavljenih tekmovalcev na »fajtonarici« je zmagal Jakob Kovač pred Karlom Špeharjem in Cvetom Križem. Brata Veble sta nastopila izven konkurence. Predsednik žirije je bil znani glasbenik Alč Babič. V prvi skupini pevec so se predstavili: Breda Bevc, Nataša Lavrič, Peter Besal, Dušan Cebin, Jože Lisac in Peter Movrin. V drugi skupini pa so zapeli: Toni Colnar, Ciril Štrumbelj in Anica Kosten. Med mistri za šalo so se predstavili: Marjan Česnik, Ljuba Šolaja, Lojze Stanič in Milan Koritnik. Najbolj je ogrel gledalce Milan Koritnik in si tako za nagrado prislužil obilno salamo. V konkurenci resnih kandidatov je osvojil prvo mesto Srečko Majetič pred Igorjem Martičem, Zlatkom Kiličem in Francijem Šalamonom. Tekmovalna pravila je pojasnjeval Vlado Gašparac. Od šestih prijavljenih humoristov sta nastopila le dva: Cveto Polajnar in Vinko Fugina (Kočevski šlajzar). Ob koncu programa je bilo žrebanje vstopnic. Pečenega divjega prašička je dobil Jože Nečič. Vodje posameznih točk (Nace Vidrih, Matjaž Lesar, Mirica Dimitrijevič, Urban Dobovšek in Mojca Skender) so opravili svojo nalogo na profesionalni ravni. Organizatorji so se z nekaterimi dekleti dogovorili tudi za modno revijo in tekmovalje za najlepšo Kočevko, vendar so zadnji trenutek vse odpovedale. Posebna žirija je zato izbrala kar na prireditvenem prostoru tri najlepša dekleta (Bernardo Jerbič, Marijo Rus in Jožico Arko) in jih proglasila za miss večera. Obiskovalci so bili postreženi tudi z najrazličnejšimi kulinaričnimi specialitetami: potice, gibanice, koruzni in ajdovi žganci, štrudl, skuta, kisl mleko, med... Za dobro počutje gostov je skrbelo ca. 70 ljudi-kadrovnikov iz Mozlja in Kočevja.

Največje težave so organizatorji imeli z manjkajočimi izvajalci, saj je od desetih načrtovanih ansamblov nastopilo le pet. Od 116 posameznih izvajalcev pa je na prireditve prišlo le 51.

Zatajilo je kar 65 ljudi. Improvizacije so bile torej nujne. Vsem tistim, ki so sodelovanje obljubili in potrdili, pa jih potem na samo prireditev ni bilo, se organizatorji lepo zahvaljujejo in jim poklanjajo pesem: Besede, besede, besede. Kljub temu je organizatorjem (KŠD, »Ciril Dekval« Mozelj) uspelo združiti vsaj nekaj ljudi dobre volje in se skupaj sproščeno in kulturno pozabavati. Sami sebi smo tako dokazali, da se znamo veseliti tudi brez materialnega zadoščenja. Ivo Stanič

Ocvirki s prireditve »Vroč-Pekoče«

• Sekretar SZDL tov. Urban Dobovšek je kot vodja dela programa v svojem zaključnem nagovoru pohvalil nastopajočo predsednico SZDL tov. Anico Kosten in sekretarja mladine tov. Tonija Colnerja in dodal, da ju je tokrat občinstvo imelo priliko spoznati v živo, ostali funkcionarji pa so se globoko skrili. V tem trenutku je bilo iz publike slišati naslednji vzklik: »A plačo pa bodo kljub temu dobili!!!«

• Med prireditvijo je predsednik žirije za miss in mistre, tov. Vlado Gašparac rekel domačinu in organizatorju tov. Štefanu Papežu: »Ampak za vreme sta se pa dobro dogovorili.« »Normalno«, je odgovoril Štefan, »saj imamo v vasi Škofa, Papeža, pa nobenega sekretarja.«

• Humorist Cveto Polajnar je razkril glavne krivce za tako slabo stanje Itasa. Pojasnil je, da so glavni krivci trije vratarji, ki dovolijo vsakemu, še posebej pa glavnim krivcem, dostop v podjetje.

• Humorist Vinko Fugina, ki si je nadel ime Kočevski šlajzar se je tokrat prvič predstavil kočevski javnosti. Med drugim je v izvirnem narečju povedal, kaj mu je pred kratkim zaupal nek Poljanec: »Ja ne znam, šlajzar muj, kam so deli ta denar za tu cesto te doli do Brezovice. Bi iše deca napravila sa svojimi mahanimi auti, bi napeljali kamenja i asfalta u telikih letih, a ne uvi vrage z velikimi teretnjaki. Ali sa je več bule, sa so več začeli delat, sa mora bu.«

Izvršni svet Skupščine občine Kočevje je na podlagi 37. in 38. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84), 37/85 in 29/86) ter 224. člena statuta občine Kočevje (Uradni list SRS, št. 1/79, 2/82, 34/84) na seji dne 14. septembra 1989 sprejel

SKLEP

o razgrnitvi osnutka prostorskih ureditvenih pogojev za jugozahodni del ureditvenega območja mesta Kočevje

1. člen

Izvršni svet ugotavlja, da je osnutek prostorskih ureditvenih pogojev za jugozahodni del ureditvenega območja mesta Kočevje izdelan v skladu z dolgoročnim planom občine Kočevje in družbenim planom za obdobje 1986-90 (Ur. list SR Slovenije, št. 8/88) in v skladu z zakonom.

Osnutek prostorskih ureditvenih pogojev je izdelal UZPA Ljubljana, Kersnikova 9, št. projekta 3440, izdelan v avgustu 1989. Obravnava del ureditvenega območja mesta Kočevje; ureja posege v prostor, ki so potrebni za normalno bivanje in delo prebivalcev, določa merila in pogoje za posege in varuje kvalitete bivalnih in delovnih pogojev.

2. člen

Osnutek prostorskih ureditvenih pogojev za jugozahodni del ureditvenega območja mesta Kočevje se javno razgrne v prostorih Krajevne skupnosti Kočevje-mesto, Ivan Omerza in v prostorih Skupščine občine Kočevje in sicer za 30 dni.

3. člen

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava. O času in kraju obravnave bodo občani obveščeni na krajevno običajen način.

4. člen

V času javne razgrnitve lahko k osnutku prostorskih ureditvenih pogojev poda pripombe in predloge vsak občan, organizacija ali skupnost in sicer v knjigo pripomb na Komiteju za družbeni razvoj in urejanje prostora ali v pisni obliki na isti naslov.

5. člen

Sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Opomba: Javna obravnava bo potekala ves mesec oktober in bo zaključena v prvem tednu meseca novembra.

Številka: 350-4/88-3/1
Kočevje, 14. 9. 1989

Predsednik IS
Skupščine občine Kočevje:
inž. Anton Turk

Vse, ki želite objavljati prispevke in oglase
v glasilu, obveščamo, da je le-te potrebno poslati
uredništvu najkasneje do 10. v mesecu

Uredništvo

Ponovno o odprtem pismu delavski godbi Kočevje

V prejšnji številki Kočevskih novic je bilo objavljeno odprto pismo in odgovor o plačevanju prispevka Delavski godbi Kočevje od strani upokojenih bivših rudarjev. Pisec pisma Ivan Hegler z objavljenim odgovorom ne soglaša. Njegovo stališče je, da bi morala delavska godba upokojenim rudarjem ob zadnjem slovesu zagradi brezplačno. Zatrjuje, da naj bi ti ne plačevali nobenega članskega prispevka za vzdrževanje godbe. Sklicuje se na obstoječo prakso, ko je delovala rudarska godba.

V letu 1988 se je želelo vpisati kot podporni člani delavske godbe 8 upokojencev. Tem je

bilo pojasnjeno, da je rok za vpisovanje članstva potekel in da ne obstajajo nobene možnosti, da bi lahko plačevali prispevek za delovanje godbe.

Ne glede na zavzeta stališča pa vseeno želimo, da naj organi upravljanja Delavske godbe Kočevje to vprašanje ponovno obravnajo in o svojem stališču obvestijo zainteresirane. V želji, da se to vprašanje reši kako drugače, pa dajemo pobudo Delovni organizaciji Komunala Kočevje, ki upravlja in vzdržuje kočevsko pokopališče, da o tem razmisli in reši zadevo za vse pokojne enako. To je tako kot imajo že urejeno v nekaterih krajih naše ožje domovine. V. D.

Knock-out po pošti

Ljubljanska banka — podružnica Kočevje je občanu za večletno varčevanje nakazala obresti preko pošte v višini 12.865.700 din. Za prenos denarja od Kočevja do Mozlja si je pošta zaračunala, reci in piši, nič manj kot 772.500 din. Da ne bo nesporazuma: to je 77 starih milijonov in še nekaj čez!!! Če bi denar osebno dvignil na banki, bi ga prevozniki stroški stali 30.000 din. Kam je odšlo 742.500 din?!

Za desetkilogramski paket, ki je prispel iz Zagreba (na precej daljši relaciji), pa je občan na isti pošti in v istem tednu plačal poštnino samo 42.300 din. Ni

torej težko opaziti, da je notranje cenovno razmerje poštinih storitev popolnoma neusklaženo oziroma skregano z vsako logiko in zdravo pametjo.

Menim, da je opravičilo pošte, da so pač taka poština pravila in da se zavedajo, da je dostava denarja zelo draga, milo rečeno, nepopolno in neprijetljivo. Po vsem tem vse bolj verjamem, da je med pametno in norostjo le en korak.

Omenjena izkušnja naj služi kot poduk in opozorilo vsem, ki jim je denar dragocen in nujno potreben za preživetje.

Ivo Stanič

Predstavljamo vam...

Matija Glad je doma iz Kočevske doline, natančneje iz Banja Loke. Zaradi zdravstvenih razlogov se je moral odpovedati kovaškemu poklicu. Leta 1946 je prišel v Kočevje kot nadzorni organ za izgradnjo Šeškovega doma in tu ostal še nadaljnjih 33 let kot hišnik tega kulturnega spomenika. Tu je potem našel marionete, ki so ga pritegnile, tako da je še sam začel izdelovati te priljubljene lutke. In takrat se je začela plodovita kulturna pot Matije Glada, po kateri hodi še danes.

S svojimi marionetami in ročnimi lutkami je navduševal mladino za to gledališko vrst. Bil je sam svoj režiser in scenarist. Ustanovil je lutkovno gledališče, katerega predsednik je bil 30 let. Zelo uspešno se je predstavljaval na mnogih lutkovnih srečanjih po vsej Jugoslaviji. Ko se je poslavljaval od aktivnega delovanja z lutkami, mu je kulturna skupnost

Kočevje podelila zaslužno priznanje.

Leta 1975 je začel pod mentorstvom prof. Jarma izdelovati lesene skulpture, kar počne še danes. S prof. Megličem sta imela okoli 26 razstav po Sloveniji in Hrvaški in morda bo še kakšna.

Ko je bil tov. Glad pred leti predsednik »Svobode«, je mesto še kulturno živelo, danes pa vsi vemo, da bolj životari.

Matija Glad je torej vsestranski kulturni delavec, ki je prispeval velik del k mozaiku kočevske kulture. In prav za te zasluge je prejel zlato odličje društva prijateljev mladine Slovenije in Kočevja, ter zlati grb krajevne skupnosti Kočevje.

Lahko mu še zaželimo nadaljnje uspešno ustvarjanje, nam pa, da bi imeli še več takšnih ljudi v naši sredini, kot je Matija Glad.

Nevenka Nimac

Kinološke novice

Prvo soboto v juliju smo imeli na društvenem poligonu izpite za službene pse. Tečaj se je pričel v marcu, psi pa morajo dopolniti starost enega leta. Začelo je devetnajst vodnikov s svojimi ljubljenci, a do izpita jih je vztrajalo trinajst. Ispite so opravili vsi, kar je bilo v zadovoljstvo vodnikom in voditeljem šolanja.

Vaja obrambe z markerjem Vilijem pobratenega društva Straubenhart iz ZRN

Posebno smo bili veseli sodniškega poročila sodnika Gerbca iz Ljubljane, ki je ocenjeval delo vodnikov in psov. Njegova ocena je bila: »Užitek je ocenjevati tako dobro pripravljene pse in vodnike. Pov-

sod se je poznala 'dobra roka' vodje tečaja. Vsi so imeli idealne delovne pogoje na sledi, na vajah poslušnosti in vajah obrambe. Organizacija prireditve je bila brezhibna in odlična«.

V soboto, 9. septembra smo bili zavzeti člani kinološkega društva pod vodstvom predsednika Silva Guština gostitelji republiškega tekmovanja za službene pse po mednarodnem B programu. Tekmovanje je potekalo na pomožnem nogometnem igrišču v Gaju. Največ tekmovalcev je prišlo iz štajerskih KD. Med tekmovalci sta bila tudi naša dva člana: Boris Bardorfer in Milan Janež. Boris je zasedel odlično šesto mesto, Milan, ki je vodil, pa je moral na zadnji vaji odstopiti, ker pes ni zagrabil markerjev rokav. Letošnje tekmovanje je bilo tudi zanimivo, ker si poleg nemških ovčarjev videl tudi zastopnike drugih pasem, kot so rottweiler in doberman. Tekmovalci so se zagrizenoborili, se pred nastopom pripravljali, da čimbolje predstavijo svoje kinološko društvo, tako da jim lahko le čestitamo. Zmagal je mariborski tekmovalac z rottweilerjem, drugo mesto je zasedel tekmovalac iz Grosuplje, tretje mesto je šlo prav tako v Maribor. V. Š.

DOPISUJMO
V NAŠE GLASILO!

Ansambel Roški fantje

Foto: Z. Vardijan

Razgibano športno življenje

Jesen je za športnike vedno pričetek nove tekmovalne sezone. Uspehi ali neuspehi v pretekli sezoni so kapital, ki je osnova za nastopanje v novem obdobju.

Po napornih treningih in dolgotrajnih tekmovanjih v prejšnji sezoni je najprej vsem športnikom prišel zelo prav malo daljši odmor, potem pa obdobje za temeljite priprave na nov cikel tekmovanja. Meseca avgusta je večina športnikov izkoristila za nabiranje novih moči in novih znanj ter uigravanje ekip, september in oktober pa sta meseca, ko se pričnejo tekmovanja, ki se bodo raztezala tja do maja in junija v naslednjem letu. In kje bodo nastopali naši športniki?

ODBOJKA

Članice so po lanski dokaj uspešni sezoni obdržale mesto v II. zvezni ligi. Tako bomo letos ponovno gledali nastope še nekoliko bolj pomlajene ekipe v omenjenem tekmovanju.

Člani, ki jim lani ni šlo najbolj od »rok«, so se morali posloviti iz 1. slovenske lige. Prenovljena in pomlajena ekipa bo nastopala v 2. slovenski ligi.

Mlajše ekipe (dekleta in fantje) bodo nastopale v območnih in področnih ligah.

NAMIZNI TENIS

Članom oziroma prvi ekipi NTK Kočevje v pretekli sezoni ni uspelo obdržati mesta v II. zvezni ligi, zato bodo v novi sezoni ponovno igrali v I. slovenski ligi. Tokrat že z najboljšim igralcem kluba, Gregorjem Komacem, ki se je vrnil iz JLA. Sicer pa bodo igralci kluba, od najmlajših do članov, sodelovali tudi na mnogih drugih posamičnih in ekipnih tekmovanjih.

ROKOMET

Članice so lani igrale zelo dobro in tudi letos je pričakovati uspešno natope v I. slovenski rokometni ligi.

Člani so bili v pretekli sezoni na pragu svojega največjega uspeha, zmage v II. slovenski ligi. Žal ni šlo in tako bodo tudi letos nastopali v istem rangu tekmovanja.

Mlajše kategorije (dekleta in fantje) bodo nastopale v raznih ligah in tekmovanjih na nivoju območja ali področja.

ŠAH

Moštvo Šahovskega kluba Kočevje si je v lanski sezoni s prvim mestom v II. slovenski ligi priigralo mesto v I. slovenski ligi. V novi tekmovalni sezoni bomo torej naše šahiste spremljali v najkvalitetnejšem slovenskem tekmovanju.

Mlajši šahisti pa se bodo udeleževali raznih drugih tekmovanj, organiziranih za njih.

STRELJANJE

V II. slovenski strelski ligi sta tekmovali dve kočevski ekipi. Obe bosta v istem tekmovanju nastopali tudi v novi sezoni.

Kot posamezniki in tudi kot ekipe pa bodo strelci in strelke sodelovali še na različnih strelskih tekmovanjih od občinskega do republiških in celo zveznih tekmovanj, seveda če se bodo uspeli uvrščati naprej.

KEGLJANJE

Člani in članice bodo tudi v

novi sezoni nastopali v II. slovenskih ligi. Sodelovali pa bodo še na raznih drugih prvenstvenih tekmovanjih, kot posamezniki, pari ali ekipe.

NOGOMET

Člani ostajajo v istem rangu tekmovanja kot v lanski sezoni, ki ga vodi Medobčinska nogometna zveza Ljubljana.

Mlajše ekipe, kadeti in pionirji bodo sodelovali v ligah in na turnirjih na nivoju območja in področja.

KOŠARKA

Člani se bodo pomerili z ekipami na nivoju področja, prav tako pa tudi mlajše kategorije.

Poleg »ligašev« se bodo raznih tekmovanj udeležili tudi drugi športniki: atleti, karateisti, tenisači in še kdo. Tekmovanje bo veliko in mnogo srečanj in tekem bo tudi na domačih igriščih. Skoraj da ne bo sobote ali nedelje brez športnega dogodka na športnih terenih v Kočevju. Tako boste tudi gledalci lahko prišli na svoj račun. Športniki pa bodo zadovoljni, če jih pridete vzpodbujati.

Cveto Arko

Počitnice so minile

Lansko šolsko leto je hitro minilo. Izdelal sem z odličnim uspehom, česar sem bil zelo vesel. Pričele so se lepe in vesele počitnice.

Tri dni sem bil pri prijatelju Tomažu v Ljubljani. Vozila sva se s kolesom in igrala šah. Tomaž ima veliko železnico. Skupaj sva čistila tire, popravljala vlake, delala zasede in drugo. Občudujem ga, ker je veliko stvari napravil sam. Bila sva tudi v živalskem vrtu, gledala sva televizijo, poslušala radio in kasete. Pogovarjala sva se o šoli in drugih stvareh. Bilo nama je zelo lepo.

Sedaj si želim lep uspeh v šestem razredu.

Boštjan OŽANIČ, 6. raz.
Literarno-dopisni krožek
na OŠ VAS FARA

Med počitnicami so nekateri odšli na morje, drugi pa smo ostali doma. V mojo vas je prišla prijateljica Nina iz Beograda. Imeli sva se lepo. Vsak dan sva se sprehajali in se pogovarjali, kako je v Beogradu in pri nas. Včasih sva se šli kopat in sončit na Kolpo. Kar naenkrat je bilo počitnic konec. Bili sva zelo žalostni, ker se je morala vrniti domov.

Marija KLARIČ, 6. raz.
OŠ VAS FARA

Letošnje počitnice so se mi zdele zelo kratke, čeprav so trajale dva meseca. Nekaj dni sem bil na obisku v Kamniku. Ko sem se vrnil, sem moral pomagati pri domačih opravilih. Cepil in zlagal sem drva ter pobiral krompir. Ob prostem času sem gradil hišico. Imela bo tri nadstropja, napeljal pa bom tudi elektriko. Večkrat sem obiskal prijatelja Vjekoslava, s katerim sva se igrala najrazličnejše igre.

Rad bi, da bi bile naslednje počitnice še lepše.

Peter MALNAR, 6. raz.
Literarno-dopisni krožek na
OŠ VAS FARA

Don Šefman — teniški prvak Dolenjske

Teniški klub Kočevje je organiziral Dolenjsko prvenstvo v tenisu, ki se ga je udeležilo prek 60 tekmovalcev iz dolenjskih teniških klubov.

Vse tri tekmovalne dni je teniške boje spremljalo veliko ljubiteljev tenisa iz Kočevja, tako da so bile nove tribune polne gledalcev. Zadnji dan, ko je bil finalni obračun med novomeščanom Donom Šefmanom in domačinom Markom Lovkom, pa je bil zaradi nepričakovano velikega odziva gledalcev zelo lep športni dogodek, ki so ga pred začetkom finala popestrile tudi kočevske mažoretke kar na teniškem igrišču.

Vsi tekmovalci, predvsem pa gostje iz Novega mesta in Brežic, ki so doslej največkrat prirejali Dolenjska prvenstva, pa so bili navdušeni tudi zaradi velikega števila tekmovalcev, dobro vzdrževanih teniških igrišč in enkratnega vzdušja, ki so jim ga pripravili ljubitelji tenisa v Kočevju ob spremljanju teniških bojev.

Vse to pa je gotovo tudi velika vzpodbuda za nadaljnji razvoj tenisa v Kočevju, ki ga od lani, ko je bil ustanovljen Teniški klub Kočevje, igra že okoli 450 članov kluba, od najmlajših do najstarejših.

Na koncu tekmovanja sta člana častnega odbora prvenstva, predsednik SO Kočevje tov. Alojz Eržen in predsednik Teniškega kluba Kočevje tov. Vlado Prebilič v imenu pokrovitelja prvenstva Ferromoto-Head Ljubljana podelila dolenjskemu prvaku Donu Šefmanu pokal in teniški lopar Head, drugo do deseto uvrščenim pa denarne nagrade in praktična darila.

Rezultati:
Četrfinale: Šefman (Nm) : Stokanovič (Nm) 9:6, Poklač (Koč.) : Gerjevič (Brež.) 9:5, Lovko (Koč.) : Juvan (Koč.) 9:1, Okorn (Koč.) : Lubej (Nm) 9:6.

Polfinale: Šefman : Poklač 6:3, 6:4, Lovko : Okorn 6:1, 6:2.

Finale: Šefman : Lovko 6:4, 6:4. M. D

Prodam ca. 4 m³ smrekovih plohov in desk. Informacije popoldan na tel. 852-378.

Bojan Križaj in Zlata selekcija v Kočevju

V petek, 6. oktobra 1989, bo v Kočevju gostovala zlata selekcija. Na stadionu v Gaju se bosta pomerili ekipi košarkarjev iz Kočevja ter zlata selekcija, v kateri bodo Bojan Križaj, Boris Strel, Joško Papić, Miro Cerar ter še nekateri slavni športniki.

Organizator, košarkarski klub Kočevje, pričakuje rekordno število gledalcev. Pri pripravi tega srečanja so pomagale tudi nekatere delovne organizacije iz Kočevja. Srečanje bo popestrjeno s programom moped showa, športnoritmične skupine iz Ljubljane ter morda z domačo skupino mažoretke.

Izkupiček vstopnine gre v blagajno društva paraplegikov Slovenije.

Vabljeni!

Tek »Kočevskega zbora«

Dolgoletna tradicija, da v okviru prireditev ob prazniku občine Kočevje organiziramo tek po ulicah Kočevja, tudi letos ne bo izneverjena.

Tek Kočevskega zbora bo v petek, 29. septembra 1989 ob 16. uri. Start in cilj bosta pri ploščadi na Trgu zbora odposlancev. Prijavite se lahko pisno ali osebno na ZTKO Kočevje, TZO 30, Kočevje.

Informacije lahko dobite tudi telefonsko: ZTKO Kočevje, tel. št. 851-830.

Podroben razpis bo posredovan vsem šolam in delovnim organizacijam.

Vabimo k udeležbi!

Atletski klub Kočevje

Namiznoteniški turnir treh dežel

V športnem centru v Zgoniku pri Trstu je bilo 9. in 10. septembra tekmovanje v namiznem tenisu med športniki treh sosednjih dežel. Med 123 nastopajočimi igralci so sodelovali tudi igralci NTK Kočevje, katerih sponzor je MELAMIN Kočevje.

V zelo močni konkurenci, med 20 moškimi ekipami, je kočevska ekipa osvojila 3. mesto. V konkurenci posameznikov (člani) je 1. mesto osvojil Gregor Komac, presenetil pa je s tretjim mestom Damjan Murn. Murn je zelo dobro igral tudi v ekipnem tekmovanju. Prikazana forma daje upanje na visoke uvrstitve v domačih prvenstvih.

Marjan Oražem

Pokalne prvakinja Slovenije

Kočevske odbojkarice so uspehom v zadnjih nekaj letih do dale še enega. V nedeljo, 10. septembra 1989, so na »domačem terenu«, na turnirju treh finalistov slovenskega pokalnega tekmovanja prepričljivo in obenem presenetljivo gladko osvojile prvo mesto in naslov pokalnega prvaka Slovenije.

Pomlajena ekipa OK LIK Kočevje je brez izgubljenega seta premagala obe nasprotni ekipi.

Rezultati finala:
Nova Gorica : Celje 3:0 (4, 0, 9)
Kočevje : Celje 3:0 (4, 7, 3)
Kočevje : N. Gorica 3:0 (8, 3, 5)
Pokrovitelja finalnega turnirja sta bili DO LIK Kočevje in DO Tekstilana Kočevje.

Na poti do finala pa so Kočevke premagale še OK Kamnik v Kamniku s 3:0, OK Tabor I. v Ljubljani s 3:1 in OK Pionir v Novem mestu s 3:0.

Cveto Arko

Karate

Že več kot desetletje se med počitnicami v Umagu organizira letni seminar za člane, članice in pionirje, ki goje Sankukai karate. To je obenem tudi aktivni dopust, saj je kljub dvema treningoma dnevno še vedno dovolj časa za kopanje in zabavo. Teh seminarjev se redno udeležujemo tudi iz kočevskega kluba.

Z začetkom novega šolskega leta smo pričeli tudi z delom v klubu. Vpišejo se lahko novi člani, članice in pionirji, še posebej poudarek pa se daje tečaju samoobrambe in dihalne gimnastike. To sta dvainpolmesečna tečaja za odrasle in sta temu primerno tudi prilagojena. Tečaj samoobrambe vsebuje skupek tehnik iz karateja, jiuitsuja in aikida, dihalna gimnastika pa je s svojimi vajami,

ki sicer izhajajo iz borilne večšine, predvsem namenjena ohranjanju zdravja in vitalnosti.

Vse informacije o tečajih lahko dobite v času vpisa vsak torek in četrtek od 19. do 20. ure v Domu telesne kulture (vadišniška soba) do 10. oktobra.

1. oktobra 1989 pa v Kočevju organiziramo v počastitev občinskega praznika karate turnir, na katerem bo sodelovalo več slovenskih klubov.

Marjan Kužnik

Občinsko prvenstvo v tenisu

Teniški klub Kočevje razpisuje občinsko prvenstvo v tenisu, ki bo od 29. 9. do 3. 10. 1989 na teniških igriščih v Gaju v naslednjih kategorijah:

1. pionirji
2. mladinci
3. člani — absolutna kategorija — tekmujejo lahko vsi igralci, ne glede na starost
4. veterani nad 45 let
5. ženske
6. pari

Prvenstva se lahko udeležijo vsi člani Teniškega kluba Kočevje ter drugi teniški igralci, ki imajo stalno prebivališče v občini Kočevje.

Prijave zbirata tov. Okorn in Planinc na teniških igriščih v Gaju do 28. 9. 1989 do 19. ure.

Zmagovalci v vseh kategorijah prejmejo pokal, diplomu in praktično darilo, drugo in tretje uvrščeni pa diplomu in praktično darilo. Občinsko prvenstvo so podprle kočevske delovne organizacije, predsednik častnega odbora pa je tov. Alojz Eržen, predsednik SO Kočevje.

J. L.

POMAGAJ BOLNIM IN STAREJŠIM!

Gostišče »DOGAR«

vas vabi

in vam dnevno nudi:

tope predjedi, zelo okusne pize, hladne narezke, zrezke: naravne, naravne s sirom, lovskega z gobicami, ciganskega, ljubljanskega, pariškega in dunajskega. Nudimo vam še mešano meso, svinjsko zarezbrnico, jedi na žaru, priloge in sladice ter vljudno postrežbo.

Obiščite nas na Mlaki. Pri nas je odprto vsak dan, razen srede.

Sprejemamo naročila in rezervacije. Telefon: 851-410

ZAHVALA

Ob prerani in težki izgubi dragega moža, očeta, starega ata, tasta, brata in strica

MARJANA ŠTAJDOHARJA,

se iskreno zahvaljujemo DO ITAS, njegovim najožjim sodelavcem, DO INKOP, DO AVTO KOČEVJE, sosedom za podarjeno cvetje ter izrečeno sožalje. Hvala pevcem in gosposdu župniku za lep obred, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Slavka s hčerka Darinko in Mojco z družino ter ostalo sorodstvo.

Kočevje, Ljubljana, Radovljica, Jesenice

GREMO V KINO

Filmski spored od 25. 9 do 25. 10. 1989

Pridrujemo si pravico do sprememb!

Ob sredah se nadaljuje retrospektiva filmov CHARLESA BRONSONA.

LA BAMBA, repriza priljubljenega glasbenega in biografskega filma, ki je že bil napovedan, vendar je premeščen na konec septembra.

Na želje in pisma gledalcev bomo predvajali naslednje REPRIZE:

VRNITEV GODZILE, japonski znanstveno fantastični
MEČ RUMENEGA TIGRA, hongkonški akcijski
NAVAHO GROM, I. del it. avanturističnega filma o liku mladega Indi-

janca, priljubljenega borca za pravičnost in teden dni za njim sledi II. del VRNITEV NAVAHO GROMA.

Za ljubitelje močnejše erotike bo poskrbel nočni kino (REZERVIRANO SAMO ZA ODRASLE):

OKUS GREHA, ameriški
OPOJNOST, ameriški s SAMANTHO FOX v glavni vlogi, ki je bila nekajkrat nagrajena kot najboljša igralka tovrstnega žanra
SEKS V DELOVNEM ČASU, ameriški
ZAČETNICA V HIŠI LJUBEZNI, ameriški (II. del Debby osvaja Dal-

PREMIERE:

ŠEFOVA ŽENA, ameriška komedija

AKCIJA TERORIZEM, hongkonški akcijski film

SMRT V AVTU-KINU, avstralsko, futuristično-akcijski film

NEVARNA ŽEJA, — za ljubitelje dobrih ameriških akcijskih kriminalk

SRCE ZA ROCK'N' ROLL, ameriški glasbeni

režija in scenarij: PAUL SCHRADER (Ameriški žigolo, Ljudje mačke); v glavni vlogi priljubljeni MICHAEL J. FOX in pevka JOAN JETT. FILM ZA MLADE, MLADI ZA FILM — VABLJENI VSI LJUBITELJI GLASBENE DRAME!

NAJETI POLICAJ, ameriška kriminalka z BURT REYNOLDSOM in LIZO MINELLI v glavni vlogi.

VELIKA ROCK PREDSTAVA — U2, ameriški glasbeni film, atraktiven portret slavne irske skupine. FILM, KI JE OSVOJIL ŠIROKO PUBLIKO V SVETU!

POD UDARCEM ZAKONA, amer. komedija. Režija: JIM JARMUSCH, ki je združil nekonvencionalni in ironični humor z odlično igro: TOM WATS, JOHN LURIE, ROBERTO BENINGI. Odlična zabava, če ne zgrešite tega filma!

ZA OTROKE IN MLADINO:

Priporočamo: risanke TOM IN JERRY (rezervirano tudi za VVO)
SONČNICE (za osnovne šole) film, ki je prejel specialno priznanje UNICEF kot najhumanejši film leta

KC — KINO KOČEVJE

MALI OGLAS

Za manjšo obrt vzamem v najem ali kupim starejšo hišico oz. primeren prostor v Kočevju ali okolici.

Ponudbe pošljite na naslov: Uredništvo Kočevskih novic, Ljubljanska 7, Kočevje.

Zavarovalna skupnost triglav
DOLENJSKA OBMOČJA SKUPNOST, NOVO MESTO

Kmetijska zavarovanja

Danes namenjamo nekaj več pozornosti kmetijskim zavarovanjem. Le-ta obsegajo zavarovanje kmetijskih objektov — to smo že obravnavali pri požarnem zavarovanju — glavni poudarek pa je na zavarovanju živali in posevkov.

A. Zavarovanje živali

Predmet zavarovanja so vse vrste domačih živali — konji, goveja živina, ovce in koze, prašiči, po posebnih pogojih pa tudi druge vrste živali — za osnovne nevarnosti, to je za škode, ki bi nastale zaradi pogina, zakola v sili ali ekonomskega zakola. Ob doplačilu premije se zavarovalno kritje lahko razširi tudi na stroške zdravljenja zavarovanih živali.

Skladno z inflacijo rastejo vrednosti zavarovanih živali, posredno pa tudi zavarovalne premije. Iz skladov za pospeševanje kmetijstva se v obliki regresov zavarovalne premije občutno znižajo.

Na področju občine Kočevje so še velike neizkoriščene možnosti za razvoj živinoreje. Ugotavljamo, da že sedaj niso zavarovane vse živali, predvsem v privatni lasti.

B. Zavarovanje posevkov

Predmet zavarovanja so posevki in plodovi za čas, ko še niso pospravljeni, in sicer za škodo, ki jo povzroči toča, požar ali udar strele. Dodatno je možno zavarovati posevke in plodove pred nevarnostjo pomladanske pozebe, viharja in poplave.

Na Kočevskem žal ni zanimivo zavarovanje vinogradov, ki sicer predstavlja v Zavarovalni skupnosti Triglav glavno zavarovalno postavko te vrste zavarovanj, zanimivo pa je zavarovanje posevkov — žito, koruza za silažo ipd.

Tako pri zavarovanju živali kot pri zavarovanju posevkov in plodov je možno z mesečnim poviševanjem zavarovalnih vsot slediti realnim vrednostim zavarovanega premoženja.

Podrobnejše informacije o pogojih, cenah in načinu sklenitve zavarovanj lahko dobite pri naših zastopnikih, na našem predstavništvu v Kočevju ali na sedežu OS v Novem mestu.

Spomeniki NOB na Kočevskem

Spomenik — spominska grobnica v Kočevski Reki

Na področju krajevne skupnosti Kočevska Reka je kar deset spomenikov, obeležij in grobnic, ki ponazarjajo dogajanja med narodnoosvobodilno borbo. Ugodne geografske razmere so dovoljevale dokaj varno zatočišče za partizanske bolnice, tiskarne, delavnice in sploh tudi delovanje zalednih enot partizanske vojske. V prvem letu okupacije je bilo na tem področju nekaj vojaških postojank v večjih naseljih, ki pa so jih v pomladni partizanski ofenzivi 1942. leta pregnale enote Notranjskega in Kočevskega odreda.

V prvih dveh letih ljudske vstaje je celotna Kočevska nudila vsestranske ugodne pogoje za razvoj partizanske vojske, ker so bile vse hiše in gospodarska poslopja po odhodu Kočevarjev v Reich na razpolago partizanom in vsem drugim institucijam, ki so vodile splošno ljudsko vstajo.

V veliki italijanski ofenzivi leta 1942 na osvobodeno ozemlje pa je bilo vse področje Kočevske Reke in širše okolice prizorišče velikih in dolgotrajnih bojev partizanskih enot z velikimi silami italijanskega vojaštva. V teh bojih je bilo

mного žrtev med partizanskimi enotami, še več pa med civilnim prebivalstvom, kar smo v tej rubriki že opisali.

Danes bomo predstavili lep spomenik, ki stoji na nekoliko večji vzpetini oz. gričku v središču Kočevske Reke. Na tem prostoru je bil leta 1955 postavljen skupen spomenik vsem padlim v NOB iz KS Kočevska Reka. Leta 1962 je bila zgrajena grobnica, v katero so bili pokopani vsi partizani, ki so bili v znanih grobovih v okolici Kočevske Reke, Muhe vasi, Štalcerjev, Borovca, kakor tudi v grobiščih v partizanskih bolnicah Stanetov dom in Smrekovec. Večina imen padlih ni znana, zato tudi ni na grobnici vklesanih imen.

Spomenik je projektiral inž. arhitekt Drago Derković. Izdelala ga je kamnoseško podjetje Marmor iz Gradaca, postavila pa gradbena skupina posestva Snežnik Kočevska Reka. Prvoten spomenik je bil odkrit na dan borca, 4. julija 1955, skupna grobnica pa na dan vstaje, 22. julija 1962. Občani skrbno vzdržujejo obeležje in okolico spomenika. Ob pomembnih dneh in slovesnostih se tu zberejo občani, izletniki, borci, pionirji, mladina ter svojci padlih in umrlih, da se poklonijo spominu junakov in žrtvam, ki so našle svoj skupni grob v borbi za skupno stvar.

Nace Karničnik

Nagradna križanka št. 7

NAROD SI BO PISAL SODBO SAM

KOČEVSKA NOVICE	NADA UPANJE	ETIOPSKI PLEMIŠKI NASLOV	SPAJKA LOTALD	GLASILLO OK SZDL KOČEVJE	PAVLE KOVIČ	STRUP V GREHIN RIMSKA MANOLJA	STARO RIMSKA OBLEKA	TUJE ŽENSKO IME
SKLADATELJ VRABEC				VZPETINA NAO REKO				
POTO- PITEV				IZBORNICA MAJI GRŠKIN BOGOV				
KRIŽANKA ŠT. 7	DEL MOTORJA				ŽIVLJENI SILA			
AVTOR KRIŽANK A.A.	GEOM. LIK	ŠE NE ODRASLA ŽENSKA	PRIPAD. ŽUPNIJE	SELEN POKRAJ. VIETNAM		OFOČJE V SREDOZ. MORJU		
LEPA KRALJICA GRŠKI MITOLOŠ					WEDDİM OSMIJ		ANTON NANUT	
SLOVEN. SLIKAR, FRANCE					ŽUŠELKA, KI DOLEČE PICI		MOŠKO JOSIPA EDVARDO	POVEST JURIČA
FRANC. PISATELJ, RENE (1887-1963)					KUHINIS. POSODA BRATUŠ. KACJAN			POLŽALI V JOGI
PREDI- VALCI EDAMA					VTIS, POBODA PRI PLATONU			
RONALD			EINO LEINO KOSITER		POUČNA MISEL ČIR, TUR			
PIJAČA STARIH SLOVANDY		ŽENSKO IME VRVICA				LOJTRA, LESTEV	ENDRE NAGY IVAN SEDEJ	
MESTO V RINSKI				ANTON VODNIK		MAJNO OKNO IELASTA DREVEŠA		
PESNIK ŽUPANČIČ				BELEŽ- NICA			DEL OBRATA	AMER. FILMSKI BERALEC
RAZSTRE- LIVO, TROTI			PRVA ŽENSKA	GRŠKI KOŠ. KLUB VAŽNA IACIMBA			VEČNO MESTO	
TUJE ŽENSKO IME					LADNO HROŠEČ	STRI- ŽENJE JANEZ ALBREHT		
HRVAŠKI KARIKAT- URIST								
OPZOR. ZNAK V KNJIGI							KONEC MOLITVE	

Prejeli smo 35 rešitev nagradne križanke št. 6. Izžrebali smo tri pravilne rešitve:

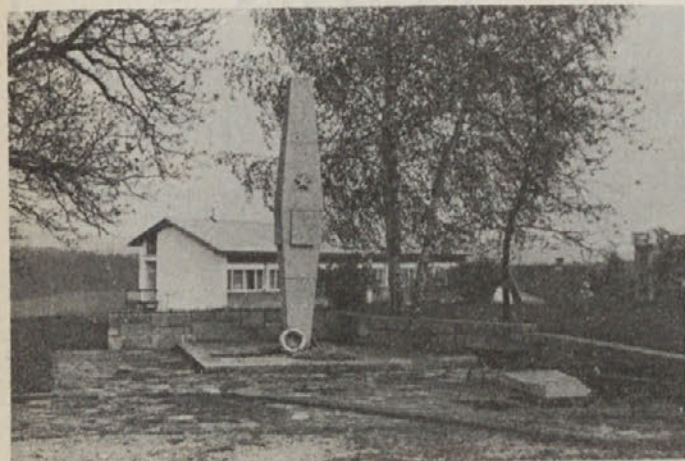
1. nagrada: JANEZ JAVORŠEK, Turjaška 8/17, 61330 Kočevje
2. nagrada: MAJA JAVORŠEK, Turjaška 8/17, 61330 Kočevje
3. nagrada: FRANC PAJNIČ, Kolodvorska c. 13, 61330 Kočevje

Rešitve nagradne križanke št. 7 pošljite do 10. 10. 1989 v zaprti kuverti s pripisom — nagradna križanka — na naslov: Uredništvo Kočevskih novic, Ljubljanska c. 7, 61330 Kočevje.

Za pravilno rešeno križanko bomo izžrebanim podelili tri denarne nagrade:

1. nagrada: 25.000.— din
2. nagrada: 20.000.— din
3. nagrada: 15.000.— din

Rezultate žrebanja bomo objavili v naslednji številki. Izžrebanim reševalcem bomo nagrade poslali po pošti.

KOČEVSKA NOVICE
novice

Glasilo »KOČEVSKA NOVICE« izdaja Občinska konferenca SZDL Kočevje. Ureja uredniški odbor: Peter Šobar — vršilec dolžnosti glavnega in odgovornega urednika, Cveto Arko, Mirica Dimitrijevič, Viktor Dragoš, Ive Stanič. Naslov uredništva: Ljubljanska 7, 61330 Kočevje. Gradiva za delegatsko prilogo ne lektoriramo. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo izhaja v nakladi 7.000 izvodov. Vsa gospodinjstva v občini ga prejema brezplačno. Letno izide 10 števil. Lektoriranje, grafična priprava in tisk: Tiskarna Kočevski tisk, Kočevje. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka po sklepu komiteja SRS za informiranje, št. 421-1/72.

Izid naslednje številke: 25. oktobra 1989